

11 Ekoloji və Sosial-İqtisadi İdarəetmə

Mündəricat

11.1	Giriş.....	11-2
11.1.1	AGT Regionunun Operativ İdarəetmə Sistemi.....	11-2
11.2	AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı rol və vəzifələr.....	11-3
11.3	BP AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ekoloji və sosial idarəetmə sistemi.....	11-3
11.3.1	BP AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ekoloji və sosial idarəetmə və monitoring planı	11-3
11.3.2	Monitoring, yoxlamalar, hesabatın verilməsi, auditlər və təshihedici tədbirlər	11-5
11.4	Brifinqlər, planlaşdırma və təlim	11-5
11.4.1	Dəniz məməli heyvanlarının müşahidə olunmasına dair təlim	11-5
11.5	Tullantıların idarə olunması	11-6
11.5.1	Tullantıların idarə olunması proseslərinə və prosedurları	11-6
11.5.2	Tullantıların çeşidlənməsi və daşınması	11-6
11.6	AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ƏMSSTQ-də nəzarət mexanizmləri, təsirazaltma tədbirləri, monitoring və məlumatların verilməsi tələbləri.....	11-7

Şəkillər cədvəli

Şəkil 11.1:	AGT Regionunun operativ idarəetmə sistemi üçün çərçivə.....	11-2
-------------	---	------

Cədvəllər cədvəli

Cədvəl 11.1:	Ekoloji və sosial idarəetmə planları	11-4
Cədvəl 11.2:	AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ƏMSSTQ mexanizmləri, təsirazaltma tədbirləri, monitoring və hesabat verilməsi tələbləri	11-8

11.1 Giriş

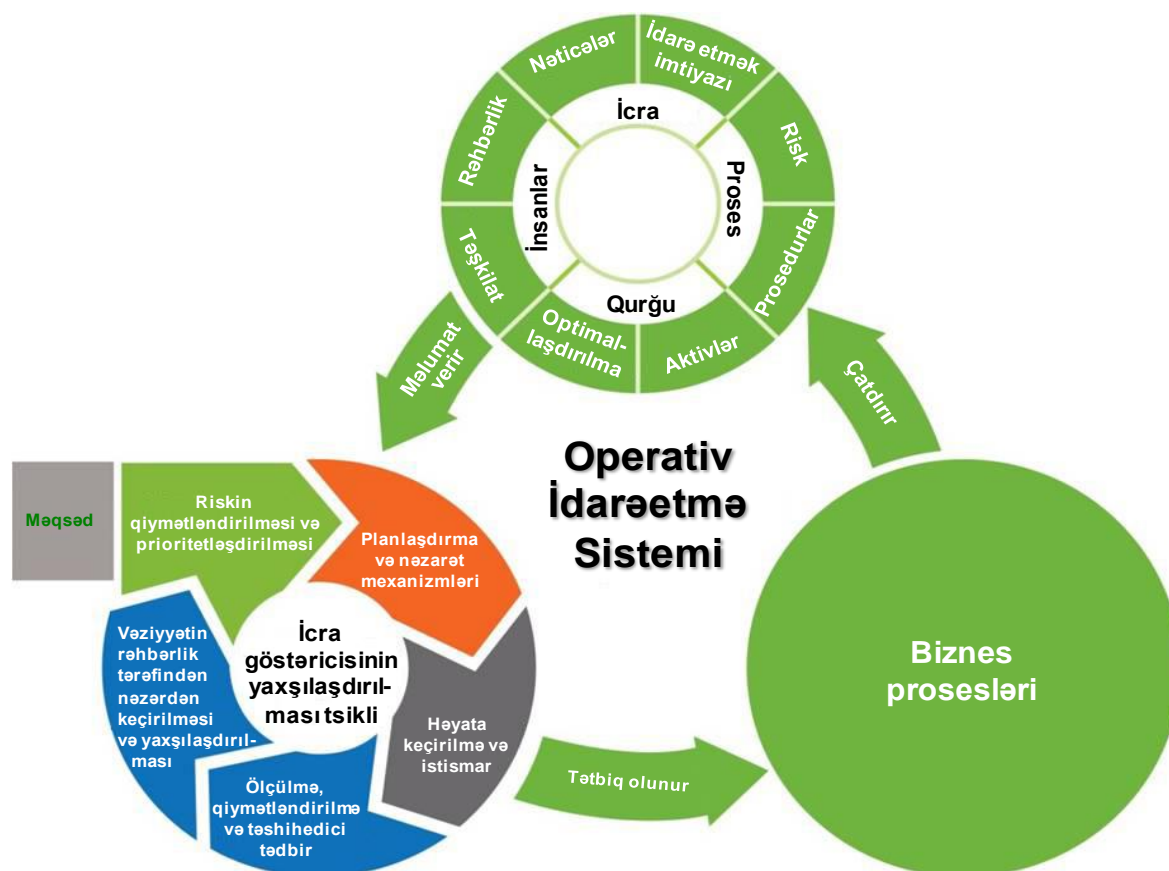
Abşeron Yarımadasının Dayazsulu Hissəsi (AYDH) üçün Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişinə (HPBS) uyğun olaraq BP şirkəti operator kimi layihə öhdəliklərinin icra edilməsini və qüvvədə olan ekoloji və sosial, hüquqi, normative və korporativ tələblərə uyğun olmasını təmin etmək üçün AYDH işlərinin ekoloji və sosial-iqtisadi məsələlərinin idarə olunmasına görə məsuliyyət daşıyır. Bu fəsilə AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ekoloji və sosial-iqtisadi məsələləri idarə etmək üçün istifadə olunacaq sistemin xülasəsi verilir.

11.1.1 AGT Regionunun operativ idarəetmə sisteminin xülasəsi

Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə (AGT) Regionu BP şirkətinin Azərbaycanda əməliyyatlarını idarə edir və Operativ idarəetmə sistemi (OİS) yaratmışdır. OİS əməliyyatların təhlükəsizliyini, tələblərə uyğunluğunu və etibarlılığını təmin etmək üçün nəzərdə tutulan strukturlaşdırılmış proseslər dəstidir. Bu sistem təşkilatın Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi, Təhlükəsizlik və Ətraf Mühitin Mühafizəsi (SƏTTƏM) üzrə icra göstəriciləri ilə bağlı strukturlaşdırılmış çərçivəni təşkil edir və bunun üçün Şəkil 11.1-də müəyyən edildiyi kimi altı əsas mərhələ vardır:

- Məqsəd;
- Riskin qiymətləndirilməsi və prioritetləşdirilməsi;
- Planlaşdırma və nəzarət mexanizmləri;
- İcra və istismar;
- Ölçülmə, qiymətləndirilmə və təshihedici tədbir; və
- İdarəetmə sisteminin yoxlanması və vəziyyətin yaxşılaşdırılması.

Şəkil 11.1: AGT Regionunun operativ idarəetmə sistemi üçün çərçivə

11.2 AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı rol və vəzifələr

BP şirkəti AYDH 3Ö seysmik tədqiqatın idarə olunmasına görə və Ekoloji və Sosial İdarəetmə Sisteminin (ESİS) həyata keçirilməsi yolu ilə AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının texniki, təhlükəsizlik, ekoloji və sosial-iqtisadi icra göstəricilərinin monitorinqi və auditi üçün ümumi məsuliyyət daşıyacaq.

AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısı 3Ö seysmik tədqiqatın yerinə yetirilməsinə görə məsuliyyət daşıyacaq və BP şirkətinin ESİS-nin məsuliyyət daşdığı müvafiq aspektlərinə tam riayət etməli olacaq. AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısından SƏTTƏM idarəetmə sistemini işləyib hazırlamaq və həyata keçirmək və bu sistemə uyğunluğu təmin etmək tələb olunacaq. Zərurət yarandıqı hallarda AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının SƏTTƏM sistemi və BP şirkətinin ESİS-i arasında qarşılıqlı əlaqə yaratmaq üçün əlavə sənədlər hazırlanacaq və AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısından bu əlaqələndirici sənədlərə tam riayət etmək tələb olunacaq.

11.3 BP şirkətinin AYDH 3Ö seysmik tədqiqatla bağlı ekoloji və sosial idarəetmə sistemi

ESİS BP şirkəti tərəfindən hazırlanaraq həyata keçiriləcək və layihənin icra müddəti ('tədqiqatdan öncə', 'tədqiqat ərzində' və 'tədqiqatdan sonra' mərhələləri ehtiva edən) ərzində sosial və ekoloji məsələlərin idarə olunması üçün müvafiq bir çərçivə təşkil edəcək. ESİS-ə aşağıdakılar daxil olacaq:

- BP şirkəti tərəfindən hazırlanan və layihənin icra müddəti ərzində bu ESİS çərçivəsində həyata keçirilməli bütün öhdəliklərin siyahısı verilən öhdəliklər jurnalı;
- Layihəyə tətbiq olunan qanunvericilik reyestri;
- AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının ƏMSSTQ-də nəzərdə tutulmuş tələbləri yerinə yetirməsinin yoxlanılmasını ehtiva edən ekoloji işlərin monitorinq, yoxlanma və audit qrafiki; və
- Yoxlamalar və auditlərin ƏMSSTQ-yə uyğun gəlməyən nəticələrinin və təshihedici tədbirlərin həyata keçirilməsinin monitorinqini aparmaq üçün tədbir izləmə sisteminin həyata keçirilməsi.

ESİMP ekoloji və sosial öhdəliklərin (öhdəliklər jurnalında nəzərdə tutulmuş) yerinə yetirilməsi və layihənin icrası ərzində layihənin ekoloji və sosial icra göstəricilərinin koordinasiya olunması və yoxlanması üçün istifadə ediləcək. Aşağıdakı məsələlərə xüsusi diqqət yetiriləcək:

- Personala praktiki təlim keçilməsi və onların ekoloji və sosial məlumatlılıq səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- Sahədə ekoloji və sosial məsələlərin nəzarətdə saxlanması və monitorinqinin aparılması; və
- Layihə müddəti ərzində ekoloji və sosial icra göstəricilərinin davamlı şəkildə yaxşılaşdırılması.

11.3.1 AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ekoloji və sosial idarəetmə və monitorinq planı

Bu ƏMSSTQ-də təsvir olunan layihə nəzarət mexanizmləri, təsirəzaltma tədbirləri, monitorinq və məlumatların verilməsi tələblərinin AYDH 3Ö seysmik tədqiqatın planlaşdırıldığı və icra olunduğu müddət ərzində həyata keçirilməsini təmin etmək üçün spesifik ekoloji və sosial idarəetmə planları ilə dəstəklənən hərtərəfli ESİMP hazırlanacaq (AYDH 3Ö Seysmik Tədqiqat podratçısı tərəfindən).

Layihənin 'tədqiqatdan öncə' mərhələsi ərzində layihənin spesifik idarəetmə planları işlənilib hazırlandıqdan və yekunlaşdırıldıqdan sonra 3Ö seysmik tədqiqat başlanan kimi həmin planlar müntəzəm şəkildə (vəziyyətdən asılı olaraq) nəzərdən keçiriləcək:

- Ətraf mühit və mədəni irsin idarə olunması planı;
- Çirklənmənin qarşısının alınması planı;
- Kommunikasiya və məsləhətləşmə üzrə idarəetmə planı;
- Yol hərəkəti və nəqliyyatın idarə olunması planı;
- Dağılımların qarşısının alınması, cavab tədbirləri, bildiriş və bağlanma tədbirlərinin idarə olunması planı; və
- Tullantıların idarə olunması planı.

Cədvəl 11.1-də ekoloji və sosial idarəetmə planlarının hər biri ilə əhatə olunan məsələləringöstəriciləri verilir.

Cədvəl 11.1: Ekoloji və sosial idarəetmə planları

Planın adı	Əhatə olunan məsələlər
Ətraf mühit və mədəni irsin idarə olunması planı	<ul style="list-style-type: none"> Ekoloji məlumatlılığa dair təlim Mədəni irslə bağlı məlumatlılığa dair təlim Tədqiqatın mənbə-qəbuledici məsafələri Çağırış əsasında növbətçi mütəxəssisin təmin olunması prosesləri (ekologiya və mədəni irs) Məlum mədəni irs sahələrinin yeri Səs və vibrasiyanın idarə olunması Səs və vibrasiyanın monitorinqi
Çirkənmənin qarşısının alınması planı	<ul style="list-style-type: none"> Çirkənmənin qarşısının alınmasına dair təlim Enerjinin səmərəliliyi (nəqliyyat vasitəsi və avadanlığın seçilməsi və texniki xidməti) Emissiyalar və tozun idarə olunması (yənəneqliyyat vasitəsi, avadanlıq emissiyalarının, tozun idarə olunması) Tullantı suyun idarə olunması (məs: nəqliyyat vasitəsi və avadanlığın yuyulması) Dənizdə çirkəb suyun təmizlənməsi və utilizə olunması Yağ və kimyəvi maddələrin idarə olunması (yəni saxlanması, daşınması və dağılmasının qarşısının alınması) Təhlükəli maye tullantıların idarə olunması Monitorinq aparılması və məlumatın verilməsi
Kommunikasiya və konsultasiyanın idarə olunması planı	<ul style="list-style-type: none"> İctimaiyyətlə əlaqələrə dair təlim Müvafiq qurumlar, yerli icma üzvləri (məs: fermerlər, əmlak sahibləri, baliqçılar) və həssas qruplar ilə kommunikasiyaya yanaşma Şikayət proseduru Vəziyyətin piyada yoxlanması (torpaq, məhsullar və tikililər) Təsirə məruz qalan maraqlı tərəflərin (məs: torpaq mülkiyyətçiləri, torpaq istifadəçiləri, baliqçılar) qiymətləndirilməsi və kompensasiya verilməsi üçün proses Tədqiqatdan sonra ziyanın qiymətləndirilməsi üçün tədqiqat və proseduru 3Ö seysmik tədqiqat ərzində səs və vibrasiyanın monitorinqinin nəticələri haqqında məlumatın verilməsi proseduru İctimaiyyətlə qarşılıqlı əlaqə (yəni tədqiqat işləri, yolun bağlanması haqqında əvvəlcədən bildirişin təqdim olunması) Monitorinq aparılması və məlumatların verilməsi
Yol hərəkəti və nəqliyyatın idarə olunması planı	<ul style="list-style-type: none"> Səfərlərin idarə olunması planı Nəqliyyatın koordinasiya olunması Sürücülərin idarə olunması üzrə təlim (nəqliyyat vasitəsinin yolsuzluq şəraitində idarə edilməsi daxil olmaqla) Nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərilməsi
Dağılmanın qarşısının alınması, cavab tədbirləri, bildiriş və bağlanma tədbirlərinin idarə olunması planı	<ul style="list-style-type: none"> Dağılmanın qarşısının alınması Dağılmaya qarşı cavab tədbirlərinə dair təlim Dağılmaya qarşı cavab tədbirlərinin idarə olunması Monitorinq aparılması və məlumatların verilməsi
Tullantıların idarə olunması planı	<ul style="list-style-type: none"> Tullantıların idarə olunmasına dair təlim Tullantı iyerarxiyası (yəni mənbədə azaldılma, təkrar istifadə, emal, enerjinin bərpası, məsuliyyətli utilizasiya) və ekoloji tedarük; Tullantıların müəyyənləşdirilməsi və təsnif olunması; Tullantı jurnalı; Tullantıların idarə olunması (yəni toplanması, çeşidlənməsi və konteynerlərə yığılması, saxlanması, təmizlənməsi, daşınması və sənədləşdirilməsi, utilizə olunması); və Monitorinq aparılması və məlumatların verilməsi

Bu tədbirlərin effektivliyini təsdiqləmək məqsədilə BP şirkəti aşağıdakılar üzrə vaxtaşırı təsdiqlyici yoxlamalar aparacaq:

- Uyğunluq tələbləri;
- BP şirkətinin və AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının rol və vəzifələri;

- Ekoloji və sosial-iqtisadi təsirlərə yol verməmək və ya onları azaltmaq və ƏMSSTQ-də nəzərdə tutulmuş öhdəlikləri həyata keçirmək üçün tələb olunan tədbirlər;
- AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının ekoloji və sosial-iqtisadi icra göstəricilərinin monitorinqini aparmaq və haqqında məlumat vermək üçün qəbul olunacaq və ekoloji icra göstəricilərinin monitorinq, yoxlama və audit qrafikini ehtiva edəcək təminat prosesi; və
- Yoxlamalar və auditlərin ESİMP-ə uyğun olmayan nəticələrinin monitorinqini aparmaq və təshihedici tədbirləri icra etmək üçün tədbir izləmə sisteminin həyata keçirilməsi.

11.3.2 Monitorinq, yoxlamalar, məlumatların verilməsi, auditlər və təshihedici tədbirlər

ESİMP ekoloji və sosial-iqtisadi icra göstəricilərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunacaq əsas kriteriyaları (məs: tullantı həcmələri, dağılmalar və s.) müəyyənləşdirəcək.

Yoxlama və audit prosesi uyğunsuzluqlar haqqında hesabatlar (UHH) və təshihedici tədbir xahişləri (TTX) ilə sənədləşdiriləcək. Həm BP şirkəti, həm də AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısı UHH və TTX-lara cavab olaraq görülməli tədbirlərin effektivliyinin monitorinqini aparmaq üçün tədbirizləmə sistemləri işləyib hazırlayacaq və tətbiq edəcəklər.

BP şirkəti təshihedici tədbirlərin həyata keçirilməsini izləyəcək və gündəlik əsasda AYDH 3Ö seysmik tədqiqat layihəsinin menecerinə növbəti tədbirlərin görülməsini tələb edən uyğunsuzluqlar haqqında məlumat verəcək. AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısı öz işçi heyətinin idarə olunmasına görə məsuliyyət daşıyacaq.

11.4 Brifinqlər, planlaşdırma və təlim

AYDH 3Ö seysmik tədqiqat işlərinin təxminən 9 ay çəkəcəyi nəzərə alınaraq başlanğıcda əsas ekoloji və sosial-iqtisadi tələblərin müəyyənləşdirilməsi effektiv brifinqlər, planlaşdırma və təlimin təmin olunması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. 3Ö seysmik tədqiqatdan öncə və tədqiqat zamanı həyata keçiriləcək əsas brifinq, planlaşdırma və təlim elementləri aşağıdakılardan ibarətdir:

- BP şirkətinin 3Ö seysmik tədqiqat rəhbərlik qrupunun və AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının yüksək vəzifəli personalının AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ESİMP-da nəzərdə tutulmuş rollar, vəzifələr və tətbiq olunan standartları ümumi şəkildə başa düşməsinin təmin etmək üçün Rəhbərliyin brifinqləri;
- Əsas tələblərin (məs: Bölmə 11.4.1-də təsvir olunan dəniz məməli heyvanlarının müşahidə olunmasına dair təlim) izah olunması məqsədilə əsas AYDH 3Ö seysmik tədqiqat heyəti üçün ekoloji və sosial-iqtisadi məsələlərə dair təlimat xarakterli təlimin keçilməsi və
- Qarşıdan gələn işlərin planlaşdırılması üçün gəmi kapitanı və ya kapitanın müavini tərəfindən keçirilən və göyertədəki hər bir sahənin yüksək vəzifəli heyət üzvünün iştirak etməli olacağı gündəlik planlaşdırma görüşləri.

11.4.1 Dəniz məməli heyvanlarının müşahidə olunmasına dair təlim

Dəniz məməli heyvanlarını müşahidə etmək üçün gəmi heyətlərinə təlim keçiləcək. Gəmi heyətlərinə təlim tədqiqat başlanmamışdan öncə BP şirkəti tərəfindən təyin olunan ixtisaslaşmış podratçı tərəfindən keçiləcək. Bütün təlim materialı nəzərdən keçiriləcək və BP şirkəti ilə razılaşdırılacaq.

Təlimə təqdimatlar və rəhbər sənədlərin gəmi heyətlərinə paylanması daxil olacaq və həmin sənədlər aşağıdakıları ehtiva edəcək:

- Xəzər suitisinin müəyyənləşdirilməsi;
- Müşahidə metodları və qaydaları;
- Təlim keçmiş gəmi heyəti və gəmi kapitanı arasında kommunikasiya protokolları;
- 3Ö seysmik tədqiqat ərzində suiti müşahidə olunduğu təqdirdə görülməli tədbirlər; və
- Qeydiyyatın aparılması və məlumat verilməsi tələbləri.

11.4.2 Ətraf mühitə və mədəni irsə dair maarifləndirici təlim

Quruda tədqiqat heyəti ətraf mühit və mədəni irs haqqında maarifləndirici təlim keçəcək. Sözügedən təlim tədqiqat işləri başlamazdan əvvəl BP tərəfindən təyin edilmiş ixtisaslaşmış podratçı tərəfindən qurudakı seysmik tədqiqat heyətinə keçiriləcək. Bütün təlim materialı BP tərəfindən nəzərdən keçiriləcək və razılaşdırılacaq.

Təlimdə təqdimatlar nümayiş etdiriləcək və qurudakı heyətlərə təlimatlandırıcı sənədlər paylanacaq və bütün bunlar aşağıdakı mövzuları əhatə edəcək, lakin bunlarla məhdudlaşmayacaq:

- Tozun formalaşmasını minimuma endirmək üçün ölçmə, çirklənmənin potensial mobilizasiyası, səs-küy və narahatlıq;
- Potensial ekoloji mühüm ərazilərin, təbii yaşayış mühitlərinin və növlərin aşkar edilməsi;
- Əvvəlcədən müəyyənləşdirilməmiş mədəni irs üçün potensial sahələrin aşkar edilməsi;
- Çağırış əsasında ekoloji nəzarət proseduru; və
- Çağırış əsasında mədəni irs nəzarət proseduru.

11.5 Tullantıların idarə olunması

Tullantıların idarə olunması milli normativ tələblərə, yaxşı beynəlxalq sənaye qaydalarına, BP AGT Regionunun tullantılar haqqında təlimatına və 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı tullantıların idarə olunması planına uyğun surətdə həyata keçiriləcək.

11.5.1 Tullantıların idarə olunması prosesləri və prosedurları

AYDH 3Ö seysmik tədqiqat müddətini əhatə etmək üçün tullantıların idarə olunması planı işlənib hazırlanaraq həyata keçiriləcək və həmin planda gözlənilən tullantı növləri, ehtimal olunan tullantı həcmi və tullantıların idarə olunması üçün hər hansı xüsusi tələblərdən bəhs olunacaq.

AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ərzində tullantı idarəetmə sistemlərinin işinin obyektiv şəkildə monitorinqini aparmaq və bütün təshihəçici tədbirlər və təkmilləşdirmə işlərinin müəyyənləşdirilməsi və həyata keçirilməsini təmin etmək üçün daxil auditlərin qrafiki işlənib hazırlanacaq.

AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısına aşağıdakılar daxil olan tullantıların idarə olunmasına dair təlim keçiləcək:

- Tullantı növlərinin və potensial əlaqədar təhlükələrin müəyyənləşdirilməsi;
- Tullantıların çeşidlənməsi; və
- Tullantıların daşınması sənədləri (tullantıların daşınmasına cəlb edildiyi halda).

Tullantıların utilizə olunması üçün bütün təzə marşrutlar istifadə edilməmişdən öncə planlı şəkildə qiymətləndirilməli və tətbiq edilən yerli qanun və qaydalara uyğun olmalıdır. Tullantılar yalnız istifadə edilmək üçün AGT Regionu tərəfindən təsdiq olunmuş tullantı utilizasiya obyektlərinə istiqamətləndirilməlidir.

11.5.2 Tullantıların çeşidlənməsi və daşınması

Dənizdə yaranan təhlükəsiz tullantılar gəmilərin göyertəsində çeşidlənəcək, sıxlaşdırılacaq və saxlanacaq və sonra əsas baza və köməkçi bazalara daşınacaq. Quruda yaranan təhlükəsiz tullantılar əsas baza və köməkçi bazalarda çeşidlənəcək, sıxlaşdırılacaq və utilizə edilmək və ya emal olunmaq üçün BP şirkətinin təsdiq etdiyi tullantı idarəetmə oyektlərinə daşınana qədər həmin baza və köməkçi bazalarda saxlanacaq (dənizdən qəbul edilmiş tullantılar ilə birlikdə).

Bir araya sığmayan tullantı növləri arasında təmasın qarşısını almaq üçün təhlükəli tullantı növləri dənizdə və quruda çeşidlənəcək və ayrıca saxlanacaq. Dənizdə yaranan təhlükəli tullantılar gəminin

göyertəsində saxlanacaq və qurudakı əsas baza və köməkçi bazalara daşınacaq (müvəqqəti saxlanma) və sonra təmizlənmək və utilizə edilmək üçün lisenziyalaşdırılmış tullantı obyektlərinə daşınacaq. Quruda yaranan təhlükəli tullantılar təmizlənmək və utilizə olunmaq üçün lisenziyalaşdırılmış tullantı idarəetmə obyektlərinə daşınana qədər əsas baza və köməkçi bazalarda saxlanacaq.

Təkrar istifadəyə/emala imkan yaratmaq və bir araya sığmayan materiallar arasında təmasa yol verməmək üçün tullantı növləri mənbədə çeşidlənəcək. Çeşidlənmə tələbləri təmin olunmuş konteynerlər üçün münasib tullantı növləri aydın göstərilən nişanlar vurulmuş konteynerlərin istifadəsi ilə aydın göstəriləcək.

Daşınan bütün tullantı partiyaları ayrıca Tullantı daşıma sənədləri (TDS) ilə müşayiət olunacaq və orada tullantının növü, miqdarı, tullantını yaradanın adı, tullantını alan, tullantını göndərən (tullantını yaradandan fərqli olduğu halda) təsdiq olunacaq və təhlükəli tullantılar daşındığı və tələb olduğu halda həmin tullantılar Materialın təhlükəsizlik pasportu (MTP) və Tullantı pasportlatı ilə müşayiət olunacaq. Bütün tullantı partiyalarının son vizual yoxlanması daşınma sənədi imzalanmamışdan və tullantılar yola salınmamışdan öncə aparılacaq. Tullantı daşıma sənədlərinin nüsxələri digər müvafiq məlumatlar (məs: MTP, Tullantı pasportları və s.) ilə birlikdə tullantını yaratmış şəxs tərəfindən saxlanacaq. Tullantıların daşınmasına cəlb olunan bütün tərəflər TDS-in bir surətini özlərində saxlayacaqlar.

Təhlükəli tullantıların BP şirkətinin Azərbaycanda istismar etdiyi obyektlərdən podratçının BP şirkəti tərəfindən istismar olunmayan tullantıya utilizasiya obyektlərinə daşınması üçün Təhlükəli tullantı pasportları tələb olunur.

Tullantının xarakteri və təsdiq edilmiş emal/utilizasiya metodundan asılı olaraq tullantılar Mərkəzi tullantı toplama sahəsi (MTTS, tullantı daşıma məntəqəsi və ya oxşar obyekt vasitəsilə göndərilə və ya birbaşa özlərinin təsdiq olunmuş son təyinat məntəqəsinə istiqamətləndirilə bilər.

11.6 AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ƏMSSTQ-də layihə nəzarət mexanizmləri, təsirəzaltma tədbirləri, monitoring və məlumatların verilməsi tələbləri

Spesifik layihə nəzarət mexanizmləri, təsirəzaltma tədbirləri, monitoring və məlumatların verilməsi tələbləri ətraf mühit və sosial-iqtisadi sahəyə təsirlərin qarşısını almaq və/və ya onları azaltmaq və bu ƏMSSTQ çərçivəsində açıqlanan bu tədbirlərin səmərəliliyini təsdiq etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur və onların xülasəsi Cədvəl 11.2-də verilir. Tələbləri, təyin olunmuş vəzifələri və planlaşdırılmış bağlanma tarixlərini yerinə yetirmək üçün tələb olunan spesifik tədbirlər işlənib hazırlanacaq və AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ESİMP-ə və dəstəkverici xüsusi ekoloji və sosial idarəetmə planlarına (Bölmə 11.3) daxil olunacaq.

Cədvəl 11.2: AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ƏMSSTQ-də layihə nəzarət mexanizmləri, təsirazaltma tədbirləri, monitoring və məlumatların verilməsi tələbləri

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
Ekoloji və sosial idarəetmə sistemi	Fəsil11, Bənd 11.2 AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı rol və vəzifələr	BP şirkəti AYDH 3Ö seysmik tədqiqatın idarə olunması və Ekoloji və sosial idarəetmə sisteminin (ESİS) həyata keçirilməsi yolu ilə AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının texniki, təhlükəsizlik, ekoloji və sosial-iqtisadi icra göstəricilərinin monitoringi və auditinə görə ümumi məsuliyyət daşıyacaq.	Pre- S / DS / PS
		AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısı 3Ö seysmik tədqiqatın aparılmasına görə məsuliyyət daşıyacaq və ondan BP şirkətinin ESİS-nin məsuliyyət daşdığı müvafiq aspektlərinə tam riayət etmək tələb olunacaq. AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısından SƏTTƏM idarəetmə sistemini işləyib hazırlamaq və həyata keçirmək və bu sistemə uyğunluğu təmin etmək tələb olunacaq. Tələb olduğu təqdirdə AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısınınSƏTTƏM sistemi və BP şirkətinin ESİS-i arasında əlaqə yaratmaq üçün əlavə sənədlər işləyib hazırlanacaq və AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısı bu əlaqələndirici sənədlərin müvafiq aspektlərinə tam riayət etməli olacaq.	Pre-S / DS
	Fəsil11, Bənd 11.3 BP şirkətinin 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ekoloji və sosial idarəetmə sistemi	ESİS BP şirkəti tərəfindən işləyib hazırlanaraq həyata keçiriləcək və layihənin icra müddəti (layihədən öncə, layihə ərzində və layihədən sonra mərhələləri ehtiva edən) ərzində sosial və ekoloji məsələlərin idarə olunması üçün çərçivə təşkil edəcək. ESİS-ə aşağıdakılar daxil olacaq: <ul style="list-style-type: none"> • BP şirkəti tərəfindən hazırlanan və layihənin icra müddəti ərzində bu ESİS çərçivəsində həyata keçirilməli bütün öhdəliklərin siyahısı verilən öhdəliklər jurnalı; • Layihəyə tətbiq olunan qanunvericilik reyestri; • AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının ƏMSSTQ-də nəzərdə tutulmuş tələbləri yerinə yetirməsinin yoxlanılmasını ehtiva edən ekoloji işlərin monitoring, yoxlanma və audit qrafiki; və • Yoxlamalar və auditlərin ƏMSSTQ-yə uyğun gəlməyən nəticələrinin və təshihedici tədbirlərin həyata keçirilməsinin monitoringini aparmaq üçün tədbir izləmə sisteminin həyata keçirilməsi. ESİMP ekoloji və sosial öhdəliklərin (öhdəliklər jurnalında nəzərdə tutulmuş) yerinə yetirilməsi və layihənin icrası ərzində layihənin ekoloji və sosial icra göstəricilərinin koordinasiya olunması və yoxlanması üçün istifadə ediləcək. Aşağıdakı məsələlərə xüsusi diqqət yetiriləcək: <ul style="list-style-type: none"> • Personalə praktiki təlim keçilməsi və onların ekoloji və sosial məlumatlılıq səviyyəsinin yüksəldilməsi; • Sahədə ekoloji və sosial məsələlərin nəzarətdə saxlanması və monitoringinin aparılması; və • Layihə müddəti ərzində ekoloji və sosial icra göstəricilərinin davamlı şəkildə yaxşılaşdırılması 	Pre-S / DS / PS
			Pre-S
			Pre-S / DS
			DS
Pre – S / DS / PS			

¹Tədqiqatdan öncə (Pre-S); Tədqiqat ərzində (DS); Tədqiqatdan sonra (PS)

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	Fəsil 11, Bənd 11.3.1 BP şirkətinin AYDH 3Ö seysmik tədqiqatı ilə bağlı ekoloji və sosial idarəetmə və monitoring planı	Bu ƏMSSTQ-də təsvir olunan layihə nəzarət mexanizmləri, təsirazaltma tədbirləri, monitoring və məlumatların verilməsi tələblərinin AYDH 3Ö seysmik tədqiqatın planlaşdırıldığı və icra olunduğu müddət ərzində həyata keçirilməsini təmin etmək və bu tədbirlərin effektivliyini təsdiq etmək üçün spesifik ekoloji və sosial idarəetmə planları ilə dəstəklənən hərtərəfli ESIMP hazırlanacaq. Bu tələblərin, təyin olunmuş vəzifələrin və hədəflənmiş bağlanma tarixlərinin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan spesifik tədbirlər işlənib hazırlanacaq və ESIMP-ə və dəstəkverici spesifik ekoloji və sosial idarəetmə planlarına daxil olunacaq.	Pre-S
	Fəsil 11, Bənd 11.3.1 BP şirkətinin AYDH 3Ö seysmik tədqiqatı ilə bağlı ekoloji və sosial idarəetmə və monitoring planı	Layihənin 'tədqiqatdan öncə' mərhələsi ərzində layihənin spesifik idarəetmə planları işlənib hazırlandıqdan və yekunlaşdırıldıqdan sonra 3Ö seysmik tədqiqat başlanan kimi həmin planlar müntəzəm şəkildə (vəziyyətdən asılı olaraq) nəzərdən keçiriləcək: <ul style="list-style-type: none"> • Ətraf mühit və mədəni irsin idarə olunması planı; • Çirklənmənin qarşısının alınması planı; • Kommunikasiya və məsləhətləşmə üzrə idarəetmə planı; • Yol hərəkəti və nəqliyyatın idarə olunması planı; • Dağılımların qarşısının alınması, cavab tədbirləri, bildiriş və bağlanma tədbirlərinin idarə olunması planı; və • Tullantıların idarə olunması planı. 	Pre-S / DS
	Fəsil 11, Bənd 11.3.1 BP şirkətinin AYDH 3Ö seysmik tədqiqatı ilə bağlı ekoloji və sosial idarəetmə və monitoring planı	Bu tədbirlərin effektivliyini təsdiqləmək məqsədilə BP şirkəti aşağıdakılar üzrə vaxtaşırı təsdiqiyici yoxlamalar aparacaq: <ul style="list-style-type: none"> • Uyğunluq tələbləri; • BP şirkətinin və AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının rol və vəzifələri; • Ekoloji və sosial-iqtisadi təsirlərə yol verməmək və ya onları azaltmaq və ƏMSSTQ-də nəzərdə tutulmuş öhdəlikləri həyata keçirmək üçün tələb olunan tədbirlər; • AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının ekoloji və sosial-iqtisadi icra göstəricilərinin monitoringini aparmaq və haqqında məlumat vermək üçün qəbul olunacaq və ekoloji icra göstəricilərinin monitoring, yoxlama və audit qrafikini ehtiva edəcək təminat prosesi; və 	DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
		Yoxlamalar və auditlərin ESİMP-ə uyğun olmayan nəticələrinin monitorinqini aparmaq və təshihedici tədbirləri icra etmək üçün tədbir izləmə sisteminin həyata keçirilməsi	
	Fəsil 11, Bənd 11.4 Brifinqlər, planlaşdırma və təlim	3Ö seysmik tədqiqatdan öncə və tədqiqat ərzində həyata keçiriləcək əsas brifinq, planlaşdırma və təlim elementləri aşağıdakılardan ibarətdir: <ul style="list-style-type: none"> BP şirkətinin 3Ö seysmik tədqiqat rəhbərlik qrupunun və AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısının yüksək vəzifəli personalının AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ilə bağlı ESİMP-da nəzərdə tutulmuş rollar, vəzifələr və tətbiq olunan standartları ümumi şəkildə başa düşməsinə təmin etmək üçün Rəhbərliyin brifinqləri; Əsas tələblərin (məs: Bölmə 11.4.1-də təsvir olunan dəniz məməli heyvanlarının müşahidə olunmasına dair təlim) izah olunması məqsədilə əsas AYDH 3Ö seysmik tədqiqat heyəti üçün ekoloji və sosial-iqtisadi məsələlərə dair təlimat xarakterli təlimin keçilməsi və Qarşıdan gələn işlərin planlaşdırılması üçün gəmi kapitanı və ya kapitanın müavini tərəfindən keçirilən və göyertədəki hər bir sahənin yüksək vəzifəli heyət üzvünün iştirak etməli olacağı gündəlik planlaşdırma görüşləri. 	Pre-S / DS
			Pre-S
			DS
	Fəsil11, Bənd 11.3.2 Monitorinq, yoxlamalar, məlumatların verilməsi, auditlər və təshihedici tədbirlər	ESİMP ekoloji və sosial-iqtisadi icra göstəricilərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunacaq əsas kriteriyaları (məs: tullantı həcmələri, dağılımlar və s.) müəyyənləşdirəcək. Yoxlama və audit prosesi uyğunsuzluqlar haqqında hesabatlar (UHH) və təshihedici tədbir xahişləri (TTX) ilə sənədləşdiriləcək. Həm BP şirkəti, həm də AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısı UHH və TTX-lara cavab olaraq görülməli tədbirlərin effektivliyini monitorinqini aparmaq üçün tədbirizləmə sistemləri işləyib hazırlayacaq və tətbiq edəcəklər. BP şirkəti təshihedici tədbirlərin həyata keçirilməsini izləyəcək və gündəlik əsasda AYDH 3Ö seysmik tədqiqat layihəsinin menecerinə növbəti tədbirlərin görülməsini tələb edən uyğunsuzluqlar haqqında məlumat verəcək. AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısı öz işçi heyətinin idarə olunmasına görə məsuliyyət daşıyacaq.	Pre-S / DS
			DS
			DS
			DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
Ətraf mühit və mədəni irsin idarə olunması	Fəsil 4, Bənd 4.8.3 Yumşaq start proseduru	Seysmik mənbə aktivləşdirilməmişdən öncə ən azı 30 dəqiqəlik müddət ərzində təsirə məruz qalan zonada ² dəniz məməli heyvanları görünmədiyi halda pnevmotopların "yumşaq start" proseduru başlanacaq. Bu zona daxilində dəniz məməli heyvanları aşkar olunduğu təqdirdə seysmik mənbələrin yumşaq startının onlar keçib gedənə və ya gəmi ötürüb gedənə qədər təxirə salınması dəniz məməli heyvanlarının mənbədən təsirə məruz qalması zonası məsafəsindən daha uzaq məsafədə olması ilə nəticələnir. Hər iki halda heyvanların sahəni tərk edib etməməsini müəyyənləşdirmək üçün heyvanın son dəfə görünməsi vaxtından yumşaq startın başlanmasına qədər 20 dəqiqəlik yubanma olacaq. Ya yumşaq start ərzində, ya da tam sürətlə işləyən zaman pnevmotoplar atəş açarkən təsirə məruz qalan zonada dəniz məməli heyvanları aşkar olunduğu təqdirdə pnevmotopların atəş açmasını dayandırmaq tələb olunmur.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.3. Dəniz mühitinə (su sütunu) seysmik əməliyyatlar ilə bağlı təsirlər	Yumşaq start və dəniz məməli heyvanının müşahidə (DMM) protokolları <ul style="list-style-type: none"> Gəmi heyəti DMM-lər üzrə təlim keçəcək 2 metrden çox su dərinliklərində yumşaq start (tədrisən işə salma) və dəniz məməli heyvanının müşahidə olunması protokolu riayət olunmalıdır; Suitilərə birbaşa potensial fiziki ziyan (xüsusən də eşitmə orqanına ziyan) riskini azaltmaq üçün Layihə suitilərin vizual müşahidə olunması məqsədilə səs mənbələrinin ətrafında 500 m Təsirə məruz qalan Bufer Zonası müəyyənləşdirəcək; Yumşaq start prosedurundan istifadə edilməklə seysmik mənbə aktivləşdirilməmişdən öncə Təsirə məruz qalan Bufer Zonası daxilində hər hansı suitilərin olub olmamasını müşahidə (xüsusi) etmək üçün 30 dəqiqə ərzində dəniz məməli heyvanlarının monitorinqi aparılacaq. Suitilər görüldüyü halda yumşaq start proseduru ən azı 20 dəqiqə müddətində təxirə salınacaq ki, Təsirə məruz qalan Bufer Zonasında suitilərin olmamasını təmin etmək mümkün olsun; Tədqiqat üçün seysmik mənbənin yumşaq start (və ya sürətartırma) prosedurları həyata keçiriləcək və müəyyən fəaliyyətsizlik müddətindən (20 dəqiqədən çox) sonra hər dəfə mənbə sisteminin aktivləşdirilməsi başlanan zaman tətbiq olunacaq; Təlim keçmiş gəmi heyəti tədqiqat gəmisinin yaxınlığında Xəzər suitisinin davamlı vizual müşahidələrini aparacaq. Müşahidə edilmiş fərdlərin yeri və sayı daxil olmaqla bütün müşahidələr qeyd olunacaq. Gündəlik və yekun qısa hesabatlar hazırlanacaq. Tədqiqat gəmiləri (istirahət edən) dəniz məməli heyvanını təsadüfi seyr etmək üçün bilərəkdən suitilərə yaxınlaşmayacaq ki, onların narahatlığına səbəb olmasın; və 2 metrden az su dərinliklərində yumşaq start proseduru tələb olunmur. Bununla belə, hər hansı seysmik aktivliyin başlanğıcında və ya seysmik fəaliyyətsizlik 20 dəqiqədən çox olduğu müddətdə dəniz məməli heyvanları müşahidə olunacaq. Əgər suiti 500 m məsafədə müşahidə olunarsa, onda Təsirə məruz qalan Bufer Zonasında aktivləşmə suiti müşahidə olunmamış 20 dəqiqəlik müddət ərzində təxirə salınacaq. 	DS

²Təlim keçmiş gəmi heyətinin dəniz məməli heyvanlarını izlədiyi (və hər hansı dəniz məməli heyvanları aşkar olunduğu təqdirdə işin başlanmasının təxirə salındığı) sahə. Bu sahədən pnevmotoplar sisteminin mərkəzindən 500 m məsafə kimi müəyyən edilir, amma layihənin spesifik sualıtı səsini modelləşdirilməsindən asılı olur və bu barədə həmin modelləşdirmə vasitəsilə məlumat verilir.

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	Fəsil 8, Bənd 8.3. Dəniz mühitinə (su sütunu) seysmik əməliyyatlar ilə bağlı təsirlər	Səs mənbəyinin yaratdığı sualtı səs sinitlərə təsirləri ilə bağlı aşağıdakı monitorinq və məlumatın verilməsi həyata keçiriləcək: <ul style="list-style-type: none"> • Yumşaq start prosedurunun bir hissəsi kimi Xəzər sinitlərinin monitorinqi və qeyd edilməsinə əlavə olaraq təlim keçmiş gəmi heyəti mümkün hallarda Xəzər sinitinin digər vaxtlarda qeydiyyatını aparmağa çalışacaq; • Xəzər sinitinin müşahidə olunmasının gündəlik qeydiyyat jurnalları təlim keçmiş gəmi heyəti tərəfindən müvafiq JNCC dəniz məməli heyvanı formalarından³ istifadə olunmaqla yazılıb tamamlanacaq; • Tədqiqat müddəti ərzində Xəzər sinitinin müşahidələri yekunlaşdırılan və bütün gündəlik qeydiyyat formalarını ehtiva edən yekun hesabat təlim keçmiş gəmi heyəti tərəfindən tamamlanacaq və tədqiqat başa çatdıqdan sonra səkkiz həftə ərzində BP şirkətinə təqdim olunacaq. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.7 Quru mühitinə (ekologiyaya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> • Hər bir tədqiqat xətti tədqiqat başlanmamışdan öncə yoxlanacaq. Tədqiqat qrupu qorunan növlər üçün potensialdan əmin olmadığı hallarda və bu sahələrdən yan keçmək mümkün olduğu təqdirdə çağırış əsasında növbətçi ekoloqun xidmətindən istifadə olunacaq; • Çağırış əsasında növbətçi ekoloq xidməti hər hansı qorunan növləri təsdiq və qeyd etmək üçün münasib kvalifikasiyalı milli ekoloqlardan istifadə edilməklə müəyyən ediləcək. Qorunan növlər müəyyən ediləndən sonra növbətçi ekoloq təsirlərin qarşısının alınması və ya minimuma endirilməsi üçün tələb olunan nəzarət mexanizmlərini təsdiq edəcək; 	DS
	Fəsil 9, Bənd 9.3.3 Dəniz enerji mənbəyinin işləməsi ilə bağlı dəniz mühitinə təsirlər	Bundan başqa, suyun 2 metrədən çox dərinliklərində aparılan tədqiqatlar üçün: <ul style="list-style-type: none"> • Seysmik mənbənin yumşaq start (və ya sürətini artırmaq) prosedurları suyun 2 metrədən çox dərinliklərində istifadə olunan səs mənbələri üçün həyata keçiriləcək və hər dəfə fəaliyyətsizlik müddətindən sonra mənbə sisteminin aktivləşdirilməsi yenidən başlandıqda təbiq olunacaq; • Seysmik mənbə yumşaq start prosedurundan istifadə olunmaqla aktivləşdirilməmişdən öncə səs mənbəyinin ətrafında Təsirəzaltma Bufer Zonasının 500 metrliyində hər hansı sinitlərin olub olmamasını (xüsusi olaraq) müşahidə etmək üçün 30 dəqiqə ərzində dəniz məməli heyvanlarının monitorinqi aparılacaq. Sinitlər müşahidə olunduğu təqdirdə yumşaq start proseduru ən azı 20 dəqiqə təxirə salınacaq ki, sinitlərin Təsirəzaltma Bufer Zonasından uzaqlaşmasını təmin etmək mümkün olsun; və • Xətt dəyişikliyi ərzində (əgər xəttin dəyişdirilməsi 20 dəqiqədən çox vaxt apararsa) pnevmotopların məhdud istifadəsinin təmin olunması. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcmi müəyyənləşdirilməsi	Quruda tədqiqat personalına tozu azaltmaq üçün nəzərdə tutulan tədbirləri ehtiva edən ekoloji məlumatlılığa dair təlim keçiləcək.	PS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcmi müəyyənləşdirilməsi	Quruda tədqiqat personalına çirklənmənin potensial mobilizasiyasını azaltmaq üçün nəzərdə tutulan tədbirləri ehtiva edən ekoloji məlumatlılığa dair təlim keçiləcək.	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.4 Quru mühitinə (quşlar və qorunan sahələr) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	Dəniz tədqiqat personalına dəniz tədqiqat işlərinin yaratdığı səs və narahatlığı minimuma endirmək üçün nəzərdə tutulan tədbirləri ehtiva edən ekoloji məlumatlılığa dair təlim keçiləcək.	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə (havada səs) quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	Quruda tədqiqat personalına səsi minimuma endirmək (məs: mühərriklərin boşuna fırlanması və sürətini artırmasının minimuma endirilməsi) üçün nəzərdə tutulan tədbirləri ehtiva edən ekoloji məlumatlılığa dair təlim keçiləcək.	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.7 Quru mühitinə	Quruda tədqiqat personalına tədqiqat sahəsində əhəmiyyətli sahələri, təbii mühitləri və mövcud növləri və ya potensial mövcud	Pre-S

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	(ekologiya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	növləri necə müəyyənləşdirmək və bunlara rast gəlinərkə hansı tədbirləri görmək barədə məlumatlar verilən ekoloji məlumatlılığa dair təlim keçiləcək.	
	Fəsil 11, Bənd 11.4.1 Dəniz məməli heyvanlarının müşahidə olunmasına dair təlim	<p>Dəniz məməli heyvanlarının müşahidə olunmasını həyata keçirmək üçün gəmi heyətlərinə təlim keçiləcək. Gəmi heyətlərinə təlim tədqiqat başlanmamışdan öncə BP şirkəti tərəfindən təyin olunan ixtisaslaşmış Podratçı tərəfindən keçiləcək. Bütün təlim materialı nəzərdən keçiriləcək və BP şirkəti ilə razılaşdırılacaq.</p> <p>Təlimə təqdimatlar və rəhbər sənədlərin gəmi heyətlərinə paylanması daxil olacaq və bu sənədlər aşağıda qeyd olunan, lakin onlarla məhdudlaşmayan məsələləri ehtiva edəcək:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Xəzər suitisinin müəyyənləşdirilməsi; • Müşahidə metodları və qaydaları; • Təlim keçmiş gəmi heyəti və gəmi kapitanı arasında kommunikasiya protokolları; • 3Ö seysmik tədqiqat ərzində suiti müşahidə olunduğu təqdirdə görülməli tədbirlər; və • Qeydiyyatın aparılması və məlumat verilməsi tələbləri. 	Pre-S
	Fəsil 11, Bənd 11.4.2 Ətraf mühit və mədəni irsə dair maarifləndirici təlim	<p>Quruda tədqiqat heyəti ətraf mühit və mədəni irs haqqında maarifləndirici təlim keçəcək. Sözügedən təlim tədqiqat işləri başlamazdan əvvəl BP tərəfindən təyin edilmiş ixtisaslaşmış podratçı tərəfindən qurudakı seysmik tədqiqat heyətinə keçiriləcək. Bütün təlim materialı BP tərəfindən nəzərdən keçiriləcək və razılaşdırılacaq.</p> <p>Təlimdə təqdimatlar nümayiş etdiriləcək və qurudakı heyətlərə təlimatlandırıcı sənədlər paylanacaq və bütün bunlar aşağıdakı mövzuları əhatə edəcək, lakin bunlarla məhdudlaşmayacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tozun formalaşmasını minimuma endirmək üçün ölçmə, çirklənmənin potensial mobilizasiyası, səs-küy və narahatlıq; • Potensial ekoloji mühüm ərazilərin, təbii yaşayış mühitlərinin və növlərin aşkar edilməsi; • Əvvəlcədən müəyyənləşdirilməmiş mədəni irs üçün potensial sahələrin aşkar edilməsi; • Çağırış əsasında ekoloji nəzarət proseduru; və • Çağırış əsasında mədəni irs nəzarət proseduru. 	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə (havada səs) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<p>Quruda tədqiqat işlərinin yaratdığı səs ilə bağlı aşağıdakı monitoring və məlumatın verilməsi həyata keçiriləcək:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tədqiqatdan öncə və tədqiqat ərzində səs səviyyələrini təsdiq etmək məqsədilə Ətraf mühit və mədəni irsin idarə olunması planının bir hissəsi kimi quruda seysmik tədqiqatdan öncə və tədqiqat ərzində səsin monitoring proqramı müəyyənləşdiriləcək. Tədqiqat işləri ərzində (məs: səs səviyyələrini təsdiq etmək üçün hər bir prioritet sahədə yaşayış sahələrinin yaxınlığında seysmik tədqiqat işlərinin başlanğıcında) vaxtaşırı nümunəvi səs monitoringi aparılacaq; və • Zərurət yarandığı halda səs monitoring tədqiqatlarının nəticələri Kommunikasiya planında müəyyənləşdirilmiş icmanın cəlb olunması prosesi vasitəsilə müvafiq əsas maraqlı tərəflərə təqdim olunacaq. 	Pre-S / DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə (havada səs) quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<p>Quruda tədqiqat işlərinin yaratdığı səs ilə bağlı aşağıdakı monitorinq və məlumatın verilməsi həyata keçiriləcək:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tədqiqatdan öncə və tədqiqat ərzində səs səviyyələrini təsdiq etmək məqsədilə Ətraf mühit və mədəni irsin idarə olunması planının bir hissəsi kimi quruda seysmik tədqiqatdan öncə və tədqiqat ərzində səs monitorinq proqramı müəyyənləşdiriləcək. Tədqiqat işləri ərzində (məs: səs səviyyələrini təsdiq etmək üçün hər bir prioritet sahədə yaşayış sahələrinin yaxınlığında seysmik tədqiqat işlərinin başlanğıcında) vaxtaşırı nümunəvi səs monitorinqi aparılacaq; və Zərurət yarandığı halda səs monitorinq tədqiqatlarının nəticələri Kommunikasiya planında müəyyənləşdirilmiş icmanın cəlb olunması prosesi vasitəsilə müvafiq əsas maraqlı tərəflərə təqdim olunacaq. 	DS / PS
	Fəsil 8, Bənd 8.6 Quru mühitinə (yerüstü vibrasiya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<p>Quruda tədqiqat işlərinin yaratdığı yerüstü vibrasiya ilə bağlı aşağıdakı monitorinq və məlumatın verilməsi həyata keçiriləcək:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3Ö seysmik tədqiqat ərzində vibrasiya səviyyələrini təsdiq etmək məqsədilə Ətraf mühit və mədəni irsin idarə olunması planının bir hissəsi kimi quruda seysmik tədqiqat ərzində vibrasiya monitorinq proqramı müəyyənləşdiriləcək; və Zərurət yarandığı halda vibrasiya monitorinq tədqiqatlarının nəticələri Kommunikasiya və məsləhətləşmə üzrə idarəetmə planında müəyyənləşdirilmiş icmanın cəlb olunması prosesi vasitəsilə müvafiq əsas maraqlı tərəflərə təqdim olunacaq. 	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.6 Quru mühitinə (yerüstü vibrasiya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 8, Bənd 8.8 Mədəni irsə dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<p>Quruda tədqiqat işlərinin yaratdığı yerüstü vibrasiya ilə bağlı aşağıdakı monitorinq və məlumatın verilməsi həyata keçiriləcək:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3Ö seysmik tədqiqat ərzində vibrasiya səviyyələrini təsdiq etmək məqsədilə Ətraf mühit və mədəni irsin idarə olunması planının bir hissəsi kimi quruda seysmik tədqiqat ərzində vibrasiya monitorinq proqramı müəyyənləşdiriləcək; və Zərurət yarandığı halda vibrasiya monitorinq tədqiqatlarının nəticələri Kommunikasiya və məsləhətləşmə üzrə idarəetmə planında müəyyənləşdirilmiş icmanın cəlb olunması prosesi vasitəsilə müvafiq əsas maraqlı tərəflərə təqdim olunacaq. Tədqiqat xətlərinin hər biri tədqiqat başlanmamışdan öncə yoxlanacaq. Tədqiqat qrupu tərəfindən arxeoloji və ya mədəni irs qalıqları potensialına malik sahələr kimi müəyyənləşdirilən sahələrdə və bu sahələrdən yan keçmək mümkün olmayan hallarda çağırış əsasında növbətçi arxeoloqun xidmətindən istifadə olunacaq; Hər hansı mədəni irs sahələrini və ya maddi-mədəniyyət qalıqlarını müəyyənləşdirmək və qeyd etmək üçün Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun nümayəndələrindən istifadə edilməklə növbətçi arxeoloq təşkil olunacaq. Sahələr və ya maddi-mədəniyyət qalıqları müəyyənləşdirildiyi halda növbətçi arxeoloq Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə təqdim olunan hər hansı tapıntılar ilə bağlı bildirişə təsirləri azaltmaq və ya belə təsirlərə yol verməmək üçün tələb olunan nəzarət mexanizmləri haqqında məlumat verəcək. 	DS / PS
	Fəsil 8, Bənd 8.8 Mədəni irsə dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Quruda tədqiqat personalına mədəni irs haqqında məlumatlılıq səviyyəsinin yüksəldilməsinə dair təlim keçiləcək və bu təlimə məlum mədəni irs sahələrinin yeri və əvvəllər müəyyənləşdirilməmiş mədəni irs üçün potensial olan sahələrin necə müəyyənləşdirilməsi haqqında məlumatların verilməsi daxil olacaq; 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.8 Mədəni irsə dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<p>Quruda mədəni irs ilə bağlı aşağıdakı monitorinq və məlumatın verilməsi həyata keçiriləcək:</p> <ul style="list-style-type: none"> Növbətçi arxeoloq tərəfindən aşkar edilən və seysmik tədqiqat işləri başa çatan zaman Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə və Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutuna təqdim olunmalı tapıntıların xülasəsi. 	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.8 Mədəni irsə dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər		PS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	Fəsil 9, Bənd 9.3.2 Dəniz mühitinə seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilər və avadanlıqların fiziki mövcudluğu ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Bütün gəmilər dənizdə toqquşmaların qarşısını almaq üçün milli və beynəlxalq dənizçilik qaydalarına uyğun olaraq işləyəcək, o cümlədən siqnallar və işıqlardan istifadə edəcək. Toqquşma riskini minimuma endirmək üçün seysmik gəmilərin ətrafında təhlükəsizlik qadağa zonası təmin olunacaq Sahilyanı istifadəçilərin iştirakı ilə hər hansı qəza hadisələrinə yol verməmək üçün dəniz seysmik tədqiqat gəmiləri və avadanlıqlarının ətrafında təhlükəsizlik qadağa zonası təmin olunacaq. 3Ö seysmik tədqiqat proqramı ərzində köməkçi gəmilər istifadə olunacaq. Bu gəmilər seysmik gəmi və avadanlıqların tədqiqat xətləri boyunca digər gəmilər və süni maneələr kimitəhlükələrdən təhlükəsiz saxlanmasına görə məsuliyyət daşıyacaqlar. Köməkçi gəmilər seysmik gəmilər üçün əlavə təhlükəsizlik vasitəsi təmin edəcək və sağlamliq, texniki təhlükəsizlik və ya ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı olmasından asılı olmayaraq fəvqəladə hal baş verdiyi təqdirdə kömək göstərə biləcəklər. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə (havada səs) quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 8, Bənd 8.8 Mədəni irsə dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	<ul style="list-style-type: none"> Seysmik mənbələr və mövcud infrastruktur arasında təhlükəsizlik məsafələri IAGC-nin (Beynəlxalq Geofizika Podratçıları Assosiasiyası) Yerüstü Seysmik Tədqiqatlar üçün Minimum Məsafələr haqqında Təlimatına³ uyğun olaraq seysmik tədqiqatdan öncə (mobilizasiya mərhələsi ərzində) seysmik tədqiqat podratçısı tərəfindən müəyyənləşdiriləcək. Seysmik xətlər müvafiq təlimat və layihənin spesifik parametrlərindən istifadə edilməklə hesablanmış həssas reseptorlardan təhlükəsizlik məsafələrini təmin etmək üçün yetərli məsafədə olacaq. 	Pre- S / DS
	Fəsil 8, Bənd 8.6 Quru mühitinə (yerüstü vibrasiya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Hər bir mənbənin yerləşdiyi yerdə tədqiqatı tamamlamaq üçün tələb olunan müddətdə seysmik mənbənin istifadə olunması məhdudlaşdırılacaq. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.7 Quru mühitinə (ekologiya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Bitkilərin planlaşdırılmış təmizlənməsi olmayacaq. Tədqiqat xətləri tədqiqat başlanmamışdan öncə bioloji parçalanmaya məruz qalan markerlərdən (boya, təbaşir və ya bioloji parçalanmış qum kisələri kimi) istifadə olunmaqla nişanlanacaq. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.8 Mədəni irsə dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Bütün tədqiqat işlərinin məlum mədəni irs sahələrində və həmin sahələrin bilavasitə yaxınlığında aparılmasına yol verməmək üçün seysmik tədqiqat podratçısından tədqiqatı planlaşdırmaq tələb olunacaq. 	Pre – S / DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	<ul style="list-style-type: none"> Suyun 5 metrədən çox dərinliklərində işləyən tədqiqat gəmisi və köməkçi gəmilər gecə vaxtı və pis görünüş müddətlərində işləmək üçün onların göyertələrində müvafiq naviqasiya işıqları olacaq. Operativ təhlükəsizlik ehtiyaclarının təmin olunması üçün işıqlandırma səviyyəsi dənizdə təhlükəsizlik qaydalarına uyğun olacaq. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Tədqiqat və köməkçi gəmilərin əməliyyatları günün qaranlıq saatları ərzində baş verən zaman gəminin eksteryerinin işıqlandırılması təhlükəsiz əməliyyatları təmin etməkdən ötrü tələb olunan səviyyə ilə məhdudlaşdırılacaq.	DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	Fəsil 8, Bənd 8.3. Dəniz mühitinə (su sütunu) seysmik əməliyyatlar ilə bağlı təsirlər Fəsil 8, Bənd 8.4 Quru mühitinə (quşlar və qorunan sahələr) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Dəniz tədqiqatı münasib təcrübə və kvalifikasiyaya malik gəmi operatorlarından istifadə olunmaqla aparılacaq; 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.4 Quru mühitinə (quşlar və qorunan sahələr) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Seysmik tədqiqatın gecikməsi halında risklər təkrar qiymətləndiriləcək və fəvqəladə tədbirlər planı hazırlanacaq 	BS
	Fəsil 8, Bənd 8.3. Dəniz mühitinə (su sütunu) seysmik əməliyyatlar ilə bağlı təsirlər	<p>Tədqiqat razılaşdırılmış layihə qrafikinə (bax: Fəsil 4, Şəkil 4.1) uyğun olaraq aparılacaq; tədqiqatın əsas elementləri aşağıda təsvir olunur;</p> <ul style="list-style-type: none"> Suitinin mövcudluğuna müdaxiləni azaltmaq üçün 2-ci Prioritet Sahədə tədqiqat şimal tərəfdə başlanacaq və cənuba doğru hərəkət edəcək. Miqrasiya edən suitilərin pik həssaslığına yol verməmək üçün 4-cü Prioritet Sahədə tədqiqat şərq tərəfdə başlanacaq və qərbə doğru hərəkət edəcək. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.4 Quru mühitinə (quşlar və qorunan sahələr) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Tədqiqat razılaşdırılmış layihə qrafikinə (bax: Fəsil 4, Cədvəl 4.1) uyğun olaraq aparılacaq; mümkün hallarda qorunan növlər və qorunan sahələrin mövcudluğu və mövsümi həssaslığı nəzərə alınacaq. 2-ci Prioritet Sahədə tədqiqat şimal tərəfdə başlanacaq və cənuba doğru hərəkət edəcək və 4-cü Prioritet Sahədə tədqiqat şərq tərəfdə başlanacaq və qərbə doğru hərəkət edəcək. Potensial yuva quran quşların qorunmasını təmin etmək üçün aprel ayının əvvəlindən iyul ayının sonuna qədər Tava və Böyük Zirə adaları (Prioritet Sahə 1), Abşeron arxipelaqı (şimal) və Pirallahı Körfəzi İBA (Prioritet Sahə 2) ətrafında 100 m ekoloji buffer zona yaradılacaq; 7 gündən çox yubanma olduğu təqdirdə qrafik yenidən təsdiq edilərək təhlükəsizlik, texniki, operativ və ekoloji mövsümi mülahizələr nəzərə alınacaq və iş başlanmamışdan öncə zərurət yarandığı halda əlavə təsirə azaltma tədbirləri qəbul olunacaq. Buraya əlavə bufer zonaların istifadə edilməsi və ya tədqiqat metodlarına dəyişiklik edilməsi daxil ola bilər; Suyun 5 m və ya az dərinliklərində bütün dəniz tədqiqat işləri yalnız gündüz saatları ərzində aparılacaq; Dəniz tədqiqatı münasib təcrübə və kvalifikasiyaya malik gəmi operatorlarından istifadə olunmaqla həyata keçiriləcək; və Dəniz tədqiqat personalına ekoloji məlumatlılığa dair təlim keçiləcək və bu təlimdə dəniz tədqiqat işlərinin yaratdığı səs və narahatlığı minimuma endirmək üçün nəzərdə tutulmuş tədbirlər əhatə olunacaq. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.4 Quru mühitinə (quşlar və qorunan sahələr) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> 1 sayılı Prioritet Sahəsində tədqiqatın yuvalama mövsümündən əvvəl mart ayı ərzində Tava və Böyük Zirə adaları yaxınlığında aparılması planlaşdırılır. Lakin, yuvalama mövsümündən (aprel - iyul) kənar müddətdə tədqiqatı aparmaq mümkün olmadıqda yerli ornitoloqlar tədqiqat heyətini müşayiət edəcək. 	DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	Fəsil 8, Bənd 8.4 Quru mühitinə (quşlar və qorunan sahələr) dəniz tədqiqat işləri iləbağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Dənizdə hər hansı yuvalayan quşlar müşahidə edilərsə, tədqiqat gəmisi asta sürətlə yaxınlaşacaq və bu müddətdə ornitoloq quşların davranışını müşahidə edəcək. Ornitoloq tədqiqat gəmisinin heyətinə yol verilən narahatlıq səviyyəsi barədə məsləhət verəcək və bu da, hava şəraitindən və yuvalama vəziyyətindən asılı ola bilər. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.4 Quru mühitinə (quşlar və qorunan sahələr) dəniz tədqiqat işləri iləbağlı təsirlər	<ul style="list-style-type: none"> Quruda qovşaqları yerləşdirməzdən əvvəl ornitoloq ərazidə müşahidə aparacaq və hər hansı yuvalayan quşlar müşahidə etdikdə, ornitoloqlar tədqiqat heyətinə yol verilən narahatlıq səviyyəsi barədə məsləhət verəcəklər. 	DS
	Fəsil 4, Bənd 4.8.1.2 Quruda	<p>Lokal infrastruktura təsirlərin qarşısını alınması və minimuma endirilməsi və nəticədə xidmətlərin pozulmasının və ya ictimai və ya özəl binalar və ya obyektlərə ziyanın qarşısının alınması və minimuma endirilməsi üçün spesifik tədbirlərə aşağıdakılar daxil olacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Əhəmiyyətli yerüstü və yeraltı infrastruktura (məs: şəbəkə təchizat kəməri) fiziki ziyan riskini minimuma endirmək üçün tədqiqatöncəsi planlaşdırma işləri mövcud yerüstü və yeraltı infrastrukturun yerləri haqqında mövcud məlumatların əldə olunmasından ötrü müvafiq qurumlar ilə əlaqə saxlanmasını ehtiva edəcək; Yüksək həssaaslığa malik sahələrdən (mədəni irs sahələri, kanalizasiya və su təchizat kəməri və s.) yan keçilməsi. Həssas reseptorlardan müvafiq təlimat və spesifik layihə parametrləri istifadə edilməklə hesablanmış təhlükəsizlik məsafələrini təmin etmək üçün seysmik xətlər müvafiq məsafələrdə olacaq; 	Pre - S
	Fəsil 4, Bənd 4.8.1.2 Quruda Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	<p>Lokal infrastruktura təsirlərin qarşısını alınması və minimuma endirilməsi və nəticədə xidmətlərin pozulmasının və ya ictimai və ya özəl binalar və ya obyektlərə ziyanın qarşısının alınması və minimuma endirilməsi üçün spesifik tədbirlərə aşağıdakılar daxil olacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Əhəmiyyətli yerüstü və yeraltı infrastruktura (məs: şəbəkə təchizat kəməri) fiziki ziyan riskini minimuma endirmək üçün tədqiqatöncəsi planlaşdırma işləri mövcud yerüstü və yeraltı infrastrukturun yerləri haqqında mövcud məlumatların əldə olunmasından ötrü müvafiq qurumlar ilə əlaqə saxlanmasını ehtiva edəcək; Yüksək həssaaslığa malik sahələrdən (mədəni irs sahələri, kanalizasiya və su təchizat kəməri və s.) yan keçilməsi. Həssas reseptorlardan müvafiq təlimat və spesifik layihə parametrləri istifadə edilməklə hesablanmış təhlükəsizlik məsafələrini təmin etmək üçün seysmik xətlər müvafiq məsafələrdə olacaq; Tədqiqatöncəsi işlərə seysmik kəşfiyyat çəkilişləri, ilkin kəşfiyyat və icazələrin alınması işləri daxil olacaq. İlkin tədqiqat əməliyyatlarına static nəzarət tədqiqatı və əlaqədar bütöv təsdiq sahələri, kommunikasiya şəbəkəsinin yaradılması, maneələrin ölçülərinin və həssas reseptorların xəritələşdirilməsi, giriş-çixış marşrutlarının müəyyənləşdirilməsi və markerlənməsi, o cümlədən icazələrin alınması və yerli icmalar, torpaq mülkiyyətçiləri və hökumət rəsmiləri ilə əlaqələrin saxlanması daxil olacaq. 	Pre-S / DS
	Fəsil 4, Bənd 4.8.1.2 Quruda	<p>Əməliyyatlar ərzində aşağıdakı nəzarət tədbirləri yerində olacaq və bu tədbirlər yerli icmaya narahatlıq potensialının və icmanın sağlamlığı və təhlükəsizliyinə potensial təsirlərin minimum endirilməsinə kömək edəcək:</p> <ul style="list-style-type: none"> Texniki təhlükəsizlik göstəricilərinin monitorinq korporativ prosedurlara və yaxşı sənaye qaydalarına uyğun olaraq heyət rəhbərliyi və iş supervayzerləri tərəfindən aparılacaq; Hövsan limanında işçilərin yaşayış yeri və rifah obyektləri müvafiq standartlara uyğun olaraq yaradılacaq və həmin obyektlərdə yaxşı təmizlik qaydaları tətbiq olunacaq. 	DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	Fəsil 4, Bənd 4.8.1.1 Dənizdə	<p>Digər dəniz istifadəçilərinin müdaxiləsini minimuma endirmək üçün həyata keçiriləcək spesifik nəzarət tədbirlərinə aşağıdakılar daxil olacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bütün gəmilər dənizdə toqquşmaların qarşısını almaq üçün milli və beynəlxalq dənizçilik qaydalarına uyğun olaraq işləyəcək, o cümlədən siqnallar və işıqlardan istifadə edəcək. Digər gəmilər ilə əlaqə saxlamaq və seysmik gəminin və əlaqədar avadanlıqların mövqeyi barədə dəqiq məlumat vermək üçün qabaqcıl mövqeləndirmə avadanlıqlarından istifadə ediləcəkdir. Toqquşma riskini minimuma endirmək üçün mənbə gəmilərin ətrafında təhlükəsizlik qadağa zonası təmin olunacaq; Seysmik göstəricilər toplanmamışdan öncə aparılan dənizdibi təhlükə və batimetriya tədqiqatları dənizdibi topoqrafiya və infrastrukturun başa düşülməsini yaxşılaşdıracaq və su dərinlikləri haqqında dəqiq məlumatları təmin edəcək və bunlar iş və naviqasiya təhlükəsizliyini təmin edəcək və hər hansı qəza hadisələrinin qarşısının alınmasına kömək göstərəcək; Köməkçi gəmilər seysmik tədqiqat proqramı ərzində istifadə olunacaq. Bu gəmilərmənbə gəmi və avadanlıqların tədqiqat xətləri boyunca digər gəmilər və süni maneələr kimitəhlükələrdən təhlükəsiz saxlanmasına kömək göstərilməsinə görə məsuliyyət daşıyacaq. Eyni zamanda, köməkçi gəmilərmənbə gəmilər üçün əlavə təhlükəsizlik vasitəsi də təmin edəcək və sağlamlıq və texniki təhlükəsizlik və ya ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı fəvqəladə hal baş verdiyi təqdirdə kömək göstərə biləcəklər; Tədqiqat yalnız hava şəraitləri (məs: külək, dalğalar və görünüş) üçün əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş iş kriteriyaları yerinə yetirildiyi təqdirdə aparılacaq; Tədqiqatdan öncə və tədqiqat ərzində gəmilərdə SƏTƏM auditləri/yoxlamaları aparılacaq; və Xətt dəyişdirildiyi müddət ərzində (əgər xəttin dəyişdirilməsi 20 dəqiqədən çox vaxt apararsa) pnevmotopların istifadə olunması məhdudlaşdırılacaq. 	Pre - S
	Fəsil 4, Bənd 4.8.1.1 Dənizdə Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcmnin müəyyənləşdirilməsi	<p>Digər dəniz istifadəçilərinin müdaxiləsini minimuma endirmək üçün həyata keçiriləcək spesifik nəzarət tədbirlərinə aşağıdakılar daxil olacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bütün gəmilər dənizdə toqquşmaların qarşısını almaq üçün milli və beynəlxalq dənizçilik qaydalarına uyğun olaraq işləyəcək, o cümlədən siqnallar və işıqlardan istifadə edəcək. Digər gəmilər ilə əlaqə saxlamaq və seysmik gəminin və əlaqədar avadanlıqların mövqeyi barədə dəqiq məlumat vermək üçün qabaqcıl mövqeləndirmə avadanlıqlarından istifadə ediləcəkdir; Toqquşma riskini minimuma endirmək üçün mənbə gəmilərin ətrafında təhlükəsizlik qadağa zonası təmin olunacaq; Seysmik göstəricilər toplanmamışdan öncə aparılan dənizdibi təhlükə və batimetriya tədqiqatları dənizdibi topoqrafiya və infrastrukturun başa düşülməsini yaxşılaşdıracaq və su dərinlikləri haqqında dəqiq məlumatları təmin edəcək və bunlar iş və naviqasiya təhlükəsizliyini təmin edəcək və hər hansı qəza hadisələrinin qarşısının alınmasına kömək göstərəcək; Köməkçi gəmilər seysmik tədqiqat proqramı ərzində istifadə olunacaq. Bu gəmilərmənbə gəmi və avadanlıqların tədqiqat xətləri boyunca digər gəmilər və süni maneələr kimitəhlükələrdən təhlükəsiz saxlanmasına kömək göstərilməsinə görə məsuliyyət daşıyacaq. Eyni zamanda, köməkçi gəmilərmənbə gəmilər üçün əlavə təhlükəsizlik vasitəsi də təmin edəcək və sağlamlıq və texniki təhlükəsizlik və ya ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı fəvqəladə hal baş verdiyi təqdirdə kömək göstərə biləcəklər; Tədqiqat yalnız hava şəraitləri (məs: külək, dalğalar və görünüş) üçün əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş iş kriteriyaları yerinə yetirildiyi təqdirdə aparılacaq; Tədqiqatdan öncə və tədqiqat ərzində gəmilərdə SƏTƏM auditləri/yoxlamaları aparılacaq; və Xətt dəyişdirildiyi müddət ərzində (əgər xəttin dəyişdirilməsi 20 dəqiqədən çox vaxt apararsa) pnevmotopların istifadə olunması məhdudlaşdırılacaq. 	DS DS Pre-S DS DS Pre-S DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
		<ul style="list-style-type: none"> Dəniz mədəni irs sahələrinin məlum olduğu və ya yerləşdiyi şübhə doğuran dənizdibi sahələrdə lövbər atılmayacaq və ya birləşmə nöqtələrindən istifadə edilməyəcək. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Gəmilər və enerji mənbələri minimal dənizdibi təmizlənməni ehtiva edən prosedurlara uyğun olaraq istismar ediləcək.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Dayaz sularda aşağı həcmli enerji mənbələri istifadə olunacaq: 0-2m üçün həcmcə 300 cu və 2-5m üçün həcmcə 680 cu	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Tədqiqat başlanmamışdan öncə əsas bazada gəmilər və avadanlıqlarda texniki hazırlıq işləri, auditlər və yoxlamalar aparılacaq.	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	İnvaziv növlərin Xəzər dənizinə daxil olması potensialını minimuma endirmək üçün idxal olunan gəmilər və avadanlıqlar müvafiq təlimatlara ³ uyğun olaraq təmizlənəcək.	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Anbarlar və emalatxanalarda texniki xidmət işləri ilk növbədə həyata keçiriləcək və potensial səs və narahatlıq minimuma endiriləcək.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə (havada səs) quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 8, Bənd 8.7 Quru mühitinə (ekologiya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 8, Bənd 8.8 Mədəni irsə dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	Seysmik tədqiqat başlanmamışdan öncə ilkin planlaşdırma tədqiqatları həyata keçiriləcək. Bu işlər seysmik tədqiqat ın dizaynı, tədqiqat xətlərinin yeri və təklif olunan quru tədqiqat metodlarının hansının hansı sahələr (məs: vibroseis və ya OnSeis) üçün münasib olması haqqında məlumat verəcək.	PS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 9, Bənd 9.3.2 Seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilərin və avadanlıqların fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar dənizdə təsirlər	Seysmik tədqiqat başlanmamışdan öncə dəniz seysmik kəşfiyyat işləri və dənizdibi təhlükə tədqiqatları aparılacaq, o cümlədən dənizdibi təhlükələrin yerini təsdiq etmək və tədqiqat qrupununbu təhlükələrdən yan keçməyi planlaşdırmasına imkan yaratmaq üçün yan görünüşlü hidrolokator, maqnitometr və çoxşüalı batimetrik tədqiqatlar həyata keçiriləcək.	Pre-S
	Fəsil 10, Bənd 10.4.1.1 Gəmi toqquşması	Bundan başqa, seysmik xəttin dizaynı haqqında məlumat vermək və hər hansı təsadüfi müdaxilə üçün potensialı minimuma endirmək üçün seysmik tədqiqat qabaq dənizdibi infrastruktur və digər təhlükələrin yerini təsdiq etmək məqsədilə Tədqiqat sahəsində təhlükələrin tədqiqatı BP şirkəti tərəfindən aparılacaq.	Pre-S

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
		Bundan başqa, seysmik tədqiqat gəmiləri aşağı sürətlə (5-7 km/s) işləyəcək və göyertəsində təlim keçmiş müşahidəçilər olacaq və onlar gündüz saatları ərzində heyvanların hərəkətini müşahidə edəcəklər və pnevmotoplar işə salındığı müddət ərzində (2 metrden çox su dərinliklərində) yumşaq start proseduru həyata keçiriləcək.	
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	İlkin planlaşdırma tədqiqatlarının bir hissəsi kimi nəzərəçarpan çirklənmə sahələri müəyyənləşdiriləcək və xəritələşdiriləcək ki, çirklənmə sahələrindən yan keçmək üçün tədqiqat planlaşdırıla bilsin.	Pre-S
	Fəsil 8, Bənd 8.4 Quru mühitinə (quşlar və qorunan sahələr) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Quru mühitinə seysmik tədqiqat gəmiləri, köməkçi gəmilər, avadanlıqlar və heyətin fiziki mövcudluğu ilə bağlı təsirlər	Suyun 5 m və ya daha az dərinlikləri daxilində bütün dəniz tədqiqat işləri yalnız gündüz saatları ərzində həyata keçiriləcək.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə (havada səs) quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Quru mühitinə seysmik tədqiqat gəmiləri, köməkçi gəmilər, avadanlıqlar və heyətin fiziki mövcudluğu ilə bağlı təsirlər	Bütün quru tədqiqat işləri yalnız gündüz saatları ərzində yerinə yetiriləcək.	DS
	Fəsil 4, Bənd 4.7.1 Atmosferə eissiyalar	Havanın gəmilərdən çirklənməsinin qarşısını almaq (Əlavə VI), qlobal SO _x , NO _x emissiyalarını və asılı hissəcikləri azaltmaq üçün gəmilərin göyertəsində bütün emissiyalar MARPOL73/78 təlimatının tələblərinə uyğun olacaq. Mümkün hallarda az kükürlü yanacaq istifadə olunacaq.	DS
Çirklənmənin qarşısının alınması	Fəsil 4, Bənd 4.7.2 Dənizə atılmalar	Göyertə drenaj axıntı suyu istisna olmaqla dənizə dəniz tədqiqat gəmiləri ilə bağlı planlaşdırılmış atılmalar olmayacaq.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	HPBS-nə uyğun olaraq göyertə drenaj və yuma suyu nəzərəçarpan təbəqə müşahidə olunmayana qədər gəmilərdən dənizə atılacaq. Yağlı və təmiz drenaj və Yuma suyu bir-birindən ayrılacaq; təmiz su dənizə atılacaq və yağlı su quruda yerləşən müvafiq utilizasiya obyektinə daşınacaq.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Gəmilər saz vəziyyətdə saxlanılacaq və mövcud olduğu halda yaxşı keyfiyyətli, az kükürlü yanacaqdan (adətən <0.05% çəki) istifadə edəcək.	DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Tədqiqat müddəti ərzində gəmilər tərəfindən istifadə olunan yanacaqın həcmi qeyd olunacaq və tədqiqatın sonunda Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə məlumat veriləcək.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Əsas bazada/köməkçi bazalarda yaranan çirkab və axıntı sular ya: <ul style="list-style-type: none"> Təmizlənmək və şəbəkə çirkab su kəməri vasitəsilə utilizə olunmaq üçün bələdiyyə çirkab su təmizləmə qurğusuna göndəriləcək və ya Baza/köməkçi baza təmizlənmiş axıntı suları ətraf mühitə atan işlək çirkab su təmizləmə qurğusuna malik olduğu halda baza/köməkçi baza operatoru atılma standartının ETSN ilə razılaşdırılmasına və ETSN tərəfindən nəzərdə tutulmuş atılma üçün icazə şərtlərinə riayət olunmasına görə məsuliyyət daşıyacaq. 	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	<ul style="list-style-type: none"> Təhlükəli materialların saxlandığı və planlı şəkildə istifadə olunduğu bazadakı/köməkçi baza(lar)dakı sahələrdən drenaj suyu saxlanacaq və avtosistem tərəfindən toplanacaq, maye tullantı kimi idarə olunacaq və sahədən kənarlaşdırılacaq. Baza operatoru təhlükəli materialların saxlandığı və ya istifadə olunduğu sahələrdən drenaj suyunun atılması üçün ETSN-in razılığını əldə etdikdən sonra ETSN tərəfindən nəzərdə tutulmuş atılmaya icazə şərtlərinə riayət olunmasına görə məsuliyyət daşıyacaq. 	DS
	Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər	Tədqiqatöncəsi işlərin bir hissəsi kimi aşağıda qeyd olunanlar tamamlanacaq: <ul style="list-style-type: none"> Planlaşdırılmış tədqiqat xətlərinin marşrutu boyunca torpağın hüdudları və məhdudiyət qoyulmuş sahələr təsdiq olunacaq. Planlaşdırılmış tədqiqat xətlərinin marşrutu boyunca torpaq mülkiyyətçiləri və istifadəçiləri müəyyənləşdiriləcək və sahəyə giriş üçün icazə alınacaq. 	Pre-S
Kommunikasiya və konsultasiyanın idarə olunması	Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər	3Ö Seysmik Tədqiqat ərzində aşağıdakılar həyata keçiriləcəkdir: <ul style="list-style-type: none"> 3Ö Seysmik Tədqiqat fəaliyyətlərinin təsirinə məruz qala bilən torpaq sahələrinin, tikililərin və məhsulların xüsusiyyətlərini və şəraitini müəyyənləşdirmək üçün (3Ö Seysmik Tədqiqat qrupundan qabaq) seysmik tədqiqat profili boyu Şəraitin Piyada Tədqiqatı həyata keçiriləcəkdir. Seysmik tədqiqat podratçısından tədqiqatın nəticəsində infrastruktura və məhsullara olan hər hansı zərər barədə məlumat vermək və həmin zərəri qeydə almaq tələb ediləcəkdir. İcmalar və müvafiq orqanlar ilə əlaqələrin yaradılması mexanizmi qismində Əlaqə və Məsləhətləşmənin İdarə Olunması Planı tərtib və tətbiq edilməlidir. Planın tərkib hissəsi kimi İƏMŞ-lər icmanın rəhbərləri, fermerlər və əmlak sahibləri ilə görüşlər təşkil edəcək və yerli sakinlərə seysmik əməliyyatlar barədə məlumat verəcək və bütün şikayətləri qeydə alacaqdır. İctimaiyyəti və maraqlı tərəfləri narahət edən məsələlərin effektiv qaydada və vaxtında həllinə şərait yaratmaq üçün 	DS

Mövzu	İstinad	Müfəssəl tələb mətni	İcra mərhələsi ¹
		<p>şikayətə baxılması proseduru işlənilib hazırlanacaq və həyata keçiriləcəkdir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Xüsusi olaraq birbaşa 3Ö Seysmik Tədqiqat fəaliyyətlərinin nəticəsində dəymiş zərərə görə ictimaiyyət və maraqlı tərəflərin qaldırdığı iddiaları qiymətləndirmək və idarə etmək üçün kompensasiya proseduru müəyyənləşdiriləcək və həyata keçiriləcəkdir.	

	<p>Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər</p> <p>Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər</p>	<p>3Ö Seysmik Tədqiqat ərzində aşağıdakılar həyata keçiriləcəkdir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3Ö Seysmik Tədqiqat fəaliyyətlərinin təsirinə məruz qala bilən torpaq sahələrinin, tikililərin və məhsulların xüsusiyyətlərini və şəraitini müəyyənləşdirmək üçün (3Ö Seysmik Tədqiqat qrupundan qabaq) seysmik tədqiqat profili boyu Şəraitin Piyada Tədqiqatı həyata keçiriləcəkdir. • Seysmik podratçıdan tədqiqatın nəticəsində infraqurud və məhsullara olan hər hansı zərər barədə məlumat vermək və həmin zərəri qeydə almaq tələb ediləcəkdir. • İcmalar və müvafiq orqanlar ilə əlaqələrin yaradılması mexanizmi qismində Əlaqə və Məsləhətləşmənin İdarə Olunması Planı tərtib və tətbiq edilməlidir. Planın tərkib hissəsi kimi İƏMŞ-lər icmanın rəhbərləri, fermerlər və əmlak sahibləri ilə görüşlər təşkil edəcək və yerli sakinlərə seysmik əməliyyatlar barədə məlumat verəcək və bütün şikayətləri qeydə alacaqdır. • İctimaiyyəti və maraqlı tərəfləri narahat edən məsələlərin effektiv qaydada və vaxtında həllinə şərait yaratmaq üçün şikayətə baxılması proseduru işlənilib hazırlanacaq və həyata keçiriləcəkdir. • Xüsusi olaraq birbaşa 3Ö Seysmik Tədqiqat fəaliyyətlərinin nəticəsində dəymiş zərəre görə ictimaiyyət və maraqlı tərəflərin qaldırdığı iddiaları qiymətləndirmək və idarə etmək üçün kompensasiya proseduru müəyyənləşdiriləcək və həyata keçiriləcəkdir. • Tədqiqatın tamamlanmasından sonra xüsusi olaraq birbaşa 3Ö Seysmik Tədqiqat fəaliyyətlərinin nəticəsində dəymiş zərər ilə əlaqədar bütün qanuni iddialar qeydə alınacaq və qanuni iddialara baxılaraq müvafiq qaydada kompensasiya ödəniləcəkdir. 	<p>Pre-S / DS / PS</p> <p>PS</p>
	<p>Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər</p>	<p>Seysmik nəqliyyat vasitələrinin, köməkçi nəqliyyat vasitələrinin və avadanlıqların istismarı və ekipajın mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər ilə bağlı aşağıdakı monitorinq aparılacaq və hesabat veriləcəkdir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • İçərisində torpaq üzərində sahiblik hüququ və torpaqdan istifadə ilə əlaqədar şəxsi təfərrüatlar olacağından, tədqiqatdan əvvəl aparılan fəaliyyətlər ərzində toplanmış məlumatlar qovluqda saxlanacaq və məxfi material hesab ediləcəkdir. • 3Ö Seysmik Tədqiqat ilə əlaqədar fəaliyyətlərin qrafiki və növü daxil olmaqla, yerli sakinlərin və biznes sahiblərinin müvafiq informasiya ilə təmin olunduğuna əmin olmaq üçün 3Ö Seysmik Tədqiqat ərzində İƏMŞ-ləri tərəfindən aparılmış əlaqələrin növləri və maraqlı tərəflərin təqdim etdikləri sorğular qeydə alınacaq və monitorinqi aparılacaqdır. • Torpaq sahiblərinin və torpaq istifadəçilərinin məruz qaldıqları maneənin səviyyəsinin minimuma endirilməsi üçün vurulmuş potensial ziyanın növlərinin diqqətlə monitorinqi aparılacaqdır. 	<p>Pre-S</p>

	<p>Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər</p>	<p>Seysmik nəqliyyat vasitələrinin, köməkçi nəqliyyat vasitələrinin və avadanlıqların istismarı və ekipajın mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər ilə bağlı aşağıdakı monitorinq aparılacaq və hesabat veriləcəkdir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • İçərisində torpaq üzərində sahiblik hüququ və torpaqdan istifadə ilə əlaqədar şəxsi təfərrüatlar olacağından, tədqiqatdan əvvəl aparılan fəaliyyətlər ərzində toplanmış məlumatlar qovluqda saxlanacaq və məxfi material hesab ediləcəkdir. • 3Ö Seysmik Tədqiqat ilə əlaqədar fəaliyyətlərin qrafiki və növü daxil olmaqla, yerli sakinlərin və biznes sahiblərinin müvafiq informasiya ilə təmin olunduğuna əmin olmaq üçün 3Ö Seysmik Tədqiqat ərzində İƏMŞ–ləri tərəfindən aparılmış əlaqələrin növləri və maraqlı tərəflərin təqdim etdikləri sorğular qeydə alınacaq və monitorinq aparılacaqdır. • Torpaq sahiblərinin və torpaq istifadəçilərinin məruz qaldıqları maneənin səviyyəsinin minimuma endirilməsi üçün vurulmuş potensial ziyanın növlərinin diqqətlə monitorinq aparılacaqdır. 	<p>DS</p>
	<p>Fəsil 4, Bənd 4.8.1.2 Quruda</p>	<p>Yerli infrastruktur təsirlərin və xidmətlərin pozulmasının və ya ictimai və ya özəl binalar və ya obyektlərə ziyanın qarşısının alınması və azaldılması üçün spesifik tədbirlərə aşağıdakılar daxil olacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yerli icmaların işinin pozulmasını minimuma endirmək və mövcud infrastruktur, obyektlər, tikililər (özəl, ictimai və ya tarixi olmasından asılı olmayaraq) və məhsullara ziyanın qarşısını almaq üçün tədqiqat qrupu tərəfindən bütün səylər göstəriləcək. Seysmik tədqiqat podratçısından baş verən hər hansı ziyanı qeyd etmək tələb olunacaq; • İctimaiyyət və maraqlı tərəflərin narahatlıqlarının effektiv şəkildə və vaxtında həll olunmasına imkan yaratmaq üçün şikayət proseduru müəyyənləşdiriləcək və həyata keçiriləcək; və • Tədqiqat işləri tərəfindən infrastruktur ziyan vurulduğu halda BP şirkətinin müəyyənləşdirilmiş kompensasiya prosedurlarına uyğun olaraq müvafiq kompensasiya ödəniləcək. 	<p>Pre-S / DS</p>
	<p>Fəsil 4, Bənd 4.8.1.2 Quruda Fəsil 4, Bənd 4.8.2 Əlaqələr</p>	<p>Yerli infrastruktur təsirlərin və xidmətlərin pozulmasının və ya ictimai və ya özəl binalar və ya obyektlərə ziyanın qarşısının alınması və azaldılması üçün spesifik tədbirlərə aşağıdakılar daxil olacaq:</p>	<p>DS / PS</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Yerli icmaların işinin pozulmasını minimuma endirmək və mövcud infrastruktur, obyektlər, tikililər (özəl, ictimai və ya tarixi olmasından asılı olmayaraq) və məhsullara ziyanın qarşısını almaq üçün tədqiqat qrupu tərəfindən bütün səylər göstəriləcək. Seysmik tədqiqat podratçısından baş verən hər hansı ziyanıqeyd etmək tələb olunacaq; • İctimaiyyət və maraqlı tərəflərin narahatlıqlarının effektiv şəkildə və vaxtında həll olunmasına imkan yaratmaq üçün şikayət proseduru müəyyənləşdiriləcək və həyata keçiriləcək; və <p>Tədqiqat işləri tərəfindən infraquruluza ziyan vurulduğu halda BP şirkətinin müəyyənləşdirilmiş kompensasiya prosedurlarına uyğun olaraq müvafiq kompensasiya ödəniləcək.</p> <p>Seysmik tədqiqat proqramı diqqətlə planlaşdırılacaq və torpaq və dəniz istifadəçilərinin işinə potensial müdaxilə tədqiqatdan öncə və tədqiqat ərzində müvafiq qurumlar və maraqlı tərəflər ilə effektiv əlaqələr yolu ilə minimuma endiriləcək. Bütün müvafiq icazələr və tələblərə uyğunluq şərtlərinin təqdim edilməsi xahiş olunacaq və əməliyyatlardan xeyli öncə alınacaq.</p> <p>Hökumət orqanları ilə əlaqələr üzrə xüsusi bir məsləhətçi (HQƏM) BP şirkəti/seysmik podratçı və müvafiq hökumət qurumları arasında əlaqələr yaradacaq, müxtəlif hökumət sektorları ilə danışıqlar aparacaq və ehtiyac olduğu halda onlardan kömək göstərilməsini xahiş edəcək.</p> <ul style="list-style-type: none"> • İctimaiyyətlə yaxşı əlaqələrin yaradılması və saxlanması əməliyyatların uğuru üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edəcək. Zərurət yarandığı zaman ictimaiyyətə, o cümlədən yerli icmaya işlərin icrası və vaxt qrafiki haqqında məlumat veriləcək və onlar iş mühiti ilə bağlı təhlükələr sahəsində maarifləndiriləcək ki, əməliyyatların təhlükəsizliyi və rəvanlığını təmin etmək mümkün olsun. İcma ilə əlaqələr üzrə məsul şəxslər (İƏMŞ-lər) icm rəhbərləri, fermerlər və əmlak sahibləri ilə görüşlər təşkil edəcək və yerli əhaliyə seysmik əməliyyatlar haqqında məlumat verəcək və seysmik tədqiqat qrupunun sahəyə daxil olması üçün icazə verilməsini xahiş edəcək və məlumatları seysmik heyət və ictimaiyyət arasında yayacaq və şikayətləri həll edəcəklər. 	Pre-S / DS / PS
Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə (havada səs) quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	İcmalar ilə əlaqə mexanizmi kimi Kommunikasiya və məsləhətləşmə üzrə idarəetmə planı həyata keçiriləcək və təmin olunacaq. Planın bir hissəsi kimi icma ilə əlaqələr üzrə məsul şəxslər (İƏMŞ-lər) icma rəhbərləri, fermerlər və əmlak sahibləri ilə görüşlər təşkil edəcək və yerli əhaliyə seysmik əməliyyatlar haqqında məlumat verəcək, məlumatları seysmik heyət və ictimaiyyət arasında yayacaq və hər hansı şikayətlərin həlli ilə məşğul olacaqlar.	Pre – S / DS / PS
Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər		<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikasiya və məsləhətləşmə üzrə idarəetmə planında tədqiqat sahəsində olması gözlənilən həssas insanların növləri və həssas insanlarla əlaqə saxlayan zaman qəbul olunmalı spesifik tədbirlər müəyyənləşdiriləcək. • Torpaq mülkiyyətçilərindən və ya torpaq istifadəçilərindən icazə alınması prosesi ərzində həssas insanlara verilən məlumatlar onlara aydın çatdırılacaq ki, 3Ö seysmik tədqiqat ərzində görülməli işlərin məqsədi və diapazonu ilə bağlı yanlışlıqların qarşısını almaq mümkün olsun. 	Pre- S
Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və		<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikasiya və məsləhətləşmə üzrə idarəetmə planında tədqiqat sahəsində olması gözlənilən həssas insanların növləri və həssas insanlarla əlaqə saxlayan zaman qəbul olunmalı spesifik tədbirlər müəyyənləşdiriləcək. 	DS

	ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	<ul style="list-style-type: none"> • Torpaq mülkiyyətçilərindən və ya torpaq istifadəçilərindən icazə alınması prosesi ərzində həssas insanlara verilən məlumatlar onlara aydın çatdırılacaq ki, 3Ö seysmik tədqiqat ərzində görülməli işlərin məqsədi və diapazonu ilə bağlı yanlışlıqların qarşısını almaq mümkün olsun. • Yerli əhaliyə verilən məlumatlar birləşmə nöqtələrinin planlaşdırılmış istifadəsinin xülasəsini ehtiva edəcək və onlara müdaxilə etməmək tələbi barədə məlumat veriləcək.	Pre – S / DS
	Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	3Ö seysmik tədqiqat ərzində hər hansı məsələlərin olub olmamasını müəyyənləşdirmək üçün yerli icmaların verdiyi məlumatların monitorinqi aparılacaq. Kommunikasiya və məsləhətləşmə üzrə idarəetmə planında nəzərdə tutulmuş məlumatların verilməsi prosedurlarına uyğun olaraq təhqiq olunmaq üçün xəsarətləbağlı hər hansı hesabatlar haqqında dərhal məlumat veriləcək.	DS / PS

	<p>Fəsil 9, Bənd 9.3.2 Seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilərin və avadanlıqların fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar dənizdə təsirlər</p>	<ul style="list-style-type: none"> İcmalar ilə əlaqə yaradılması mexanizmi qismində Əlaqənin və Məsləhətləşmənin İdarə Olunması Planı hazırlanacaq və həyata keçiriləcəkdir. Planın təkb hissəsi kimi İƏMŞ-lər sahilyanı ərazilərdə kiçik miqyaslı balıq ovu ilə məşğul olan balıqçılar ilə görüşlər təşkil edəcək və seysmik əməliyyatlar barədə yerli sakinlərə məlumat verəcək. Seysmik tədqiqat ekipajı və ictimaiyyət arasında məlumatların bölüşdürülməsini təmin edəcək və hər hansı şikayətlərə baxacaqdır. 3Ö Seysmik Tədqiqatdan qabaq müvafiq gəmiçilik və liman idarələrinə tədqiqat ilə əlaqədar bildirişlər təqdim ediləcək, həmçinin, lazım olan hallarda dəniz istifadəçiləri ilə birbaşa əlaqə qurulacaqdır. Sahilyanı zonalarda kiçik miqyaslı balıq ovu ilə məşğul olan balıqçılar və dənizdən istirahət üçün istifadə edənlər ilə əlaqələr də buraya daxil ediləcəkdir. Digər gəmilər ilə əlaqə saxlamaq və seysmik gəminin və əlaqədar avadanlıqların mövqeyi barədə dəqiq məlumat vermək üçün qabaqcıl mövqesaxlama avadanlıqlarından istifadə ediləcəkdir. Sahilyanı zonalarda kiçik miqyaslı balıq ovu ilə məşğul olan balıqçılar və dənizdən istirahət üçün istifadə edənlər ilə əlaqələr də buraya daxil ediləcəkdir. Tədqiqatdan qabaq həyata keçirilən fəaliyyətlərin tərkib hissəsi kimi gəmiçilik idarələri (o cümlədən, dalğıcı şirkətləri) ilə məsləhətləşmə aparılacaq və 3Ö Seysmik Tədqiqat fəaliyyətləri və planlaşdırılan qrafik barədə məlumat veriləcəkdir. Məsləhətləşmə prosesinin tərkib hissəsi kimi dalğıcı sahələri təsdiq ediləcək və bu məlumat seysmik tədqiqat podratçısına təqdim ediləcəkdir. Dənizdibi təhlükə tədqiqatı ərzində dəniz dibində stasionar balıq ovu avadanlığı müəyyənləşdirildiyi halda ondan yan keçmək üçün seysmik tədqiqat mümkün qədər planlaşdırılacaq. Stasionar balıq ovu avadanlıqlarının çıxarılması planlaşdırılmır. Dənizdibi təhlükələrin tədqiqi ərzində dəniz dibində hərəkətsiz balıq ovu alətinin müəyyənləşdirildiyi təqdirdə seysmik tədqiqat mümkün olan qədər elə planlaşdırılmalıdır ki, ona müdaxilə etməsin. Hərəkətsiz balıq ovu alətinin çıxarılması planlaşdırılmır. Təsirə məruz qalan balıqçıların qaldırdığı hər hansı şikayətlər onların qeydə və nəzərə alındığı proseslər və şikayətlərin müvafiq qaydada və vaxtında idarə olunmasına yanaşma üsulu müəyyənləşdirilən mövcud şikayətlərə baxılması qaydaları əsasında idarə ediləcəkdir. Korrektiv tədbirlərin görülməsi tələb olunan hallarda belə tədbirlər effektiv qaydada və vaxtında görülməcəkdir. 	<p>Pre – S / DS / PS</p>
	<p>Fəsil 9, Bənd 9.3.2 Seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilərin və avadanlıqların fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar dənizdə təsirlər Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi</p>	<ul style="list-style-type: none"> İcmalar ilə əlaqə yaradılması mexanizmi qismində Əlaqənin və Məsləhətləşmənin İdarə Olunması Planı hazırlanacaq və həyata keçiriləcəkdir. Planın təkb hissəsi kimi İƏMŞ-lər sahilyanı ərazilərdə kiçik miqyaslı balıq ovu ilə məşğul olan balıqçılar ilə görüşlər təşkil edəcək və seysmik əməliyyatlar barədə yerli sakinlərə məlumat verəcək. Seysmik tədqiqat ekipajı və ictimaiyyət arasında məlumatların bölüşdürülməsini təmin edəcək və hər hansı şikayətlərə baxacaqdır. 3Ö Seysmik Tədqiqatdan qabaq müvafiq gəmiçilik və liman idarələrinə tədqiqat ilə əlaqədar bildirişlər təqdim 	<p>DS</p>

		<p>ediləcək, həmçinin, lazım olan hallarda dəniz istifadəçiləri ilə birbaşa əlaqə qurulacaqdır. Sahilyanı zonalarda kiçik miqyaslı balıq ovu ilə məşğul olan balıqçılar və dənizdən istirahət üçün istifadə edənlər ilə əlaqələr də buraya daxil ediləcəkdir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digər gəmilər ilə əlaqə saxlamaq və seysmik gəminin və əlaqədar avadanlıqların mövqeyi barədə dəqiq məlumat vermək üçün qabaqcıl mövqesaxlama avadanlıqlarından istifadə ediləcəkdir. Sahilyanı zonalarda kiçik miqyaslı balıq ovu ilə məşğul olan balıqçılar və dənizdən istirahət üçün istifadə edənlər ilə əlaqələr də buraya daxil ediləcəkdir. • Tədqiqatdan qabaq həyata keçirilən fəaliyyətlərin tərkib hissəsi kimi gəiçilik idarələri (o cümlədən, dalğıcı şirkətləri) ilə məsləhətləşmə aparılacaq və 3Ö Seysmik Tədqiqat fəaliyyətləri və planlaşdırılan qrafik barədə məlumat veriləcəkdir. Məsləhətləşmə prosesinin tərkib hissəsi kimi dalğıcı sahələri təsdiq ediləcək və bu məlumat seysmik tədqiqat podratçısına təqdim ediləcəkdir. Dənizdibi təhlükə tədqiqatı ərzində dənizin dibində stasionar balıq ovu avadanlığı müəyyənləşdirildiyi halda ondan yan keçmək üçün seysmik tədqiqat mümkün qədər planlaşdırılacaq. Stasionar balıq ovu avadanlıqlarının çıxarılması planlaşdırılmır. • Dənizdibi təhlükələrin tədqiqi ərzində dəniz dibində hərəkətsiz balıq ovu alətinin müəyyənləşdirildiyi təqdirdə seysmik tədqiqat mümkün olan qədər elə planlaşdırılmalıdır ki, ona müdaxilə etməsin. Hərəkətsiz balıq ovu 	Pre-S
			Pre-S / DS
			DS

		<p>alətinin çıxarılması planlaşdırılmır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Təsirə məruz qalan balıqçıların qaldırdığı hər hansı şikayətlər onların qeydə və nəzərə alındığı proseslər və şikayətlərin müvafiq qaydada və vaxtında idarə olunmasına yanaşma üsulu müəyyənləşdirilən mövcud şikayətlərə baxılması qaydaları əsasında idarə ediləcəkdir. Korrektiv tədbirlərin görülməsi tələb olunan hallarda belə tədbirlər effektiv qaydada və vaxtında görülməlidir. • Dənizdən istirahət məqsədilə istifadə edənlərə tədqiqat fəaliyyətləri barədə xəbərdarlıq edilməsi üçün tədqiqat fəaliyyətləri ilə əlaqədar olaraq ictimai yerlərdə (o cümlədən, turizm sahələrində və çimərliklərdə) dənizdən istirahət məqsədilə istifadə edənlərin planlaşdırılan fəaliyyətlər və onların qrafiki, potensial risklər barədə məlumat verilən və tədqiqat sahələrinə daxil olmamaq barədə məsləhət verilən işarələr quraşdırılacaqdır. • Potensial təsirlərdən əlavə hər sahədə tədqiqatın qrafiki və əhatə dairəsi barədə məlumat verildiyinə əmin olmaq üçün Əlaqə və Məsləhətləşmənin İdarə Olunması Planının əhatə dairəsinə yay evlərinin, turist istirahət mərkəzlərinin və otellərin sahibləri daxil olacaqdır. • Tədqiqatdan qabaq həyata keçirilən fəaliyyətlərin tərkib hissəsi kimi dənizçilik idarələri (o cümlədən, dalğıcı şirkətləri) ilə məsləhətləşmə aparılacaq, 3Ö Seysmik Tədqiqat səliyyətləri və planlaşdırılan qrafik barədə onlar məlumat verəcəkdir. Məsləhətləşmə prosesinin tərkib hissəsi olaraq, dalma sahələri təsdiq ediləcək və bu məlumat seysmik tədqiqat podratçısına ötürülməcəkdir. 	Pre - S
	<p>Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 4, Bənd 4.8.1.1 Dənizdə Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dənizdən istirahət məqsədilə istifadə edənlərə tədqiqat fəaliyyətləri barədə xəbərdarlıq edilməsi üçün tədqiqat fəaliyyətləri ilə əlaqədar olaraq ictimai yerlərdə (o cümlədən, turizm sahələrində və çimərliklərdə) dənizdən istirahət məqsədilə istifadə edənlərin planlaşdırılan fəaliyyətlər və onların qrafiki, potensial risklər barədə məlumat verilən və tədqiqat sahələrinə daxil olmamaq barədə məsləhət verilən işarələr quraşdırılacaqdır. • Potensial təsirlərdən əlavə hər sahədə tədqiqatın qrafiki və əhatə dairəsi barədə məlumat verildiyinə əmin 	Pre-S

	<p>olmaq üçün Əlaqə və Məsləhətləşmənin İdarə Olunması Planının əhatə dairəsinə yay evlərinin, turist istirahət mərkəzlərinin və otellərin sahibləri daxil olacaqdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tədqiqatdan qabaq həyata keçirilən fəaliyyətlərin tərkib hissəsi kimi dənizçilik idarələri (o cümlədən, dalğıcı şirkətləri) ilə məsləhətləşmə aparılacaq, 3Ö Seysmik Tədqiqat səliyyətləri və planlaşdırılan qrafik barədə onlar məlumat verəcəkdir. Məsləhətləşmə prosesinin tərkib hissəsi olaraq, dalma sahələri təsdiq ediləcək və bu məlumat seysmik tədqiqat podrtçısına ötürüləcəkdir Digər dəniz istifadəçilərinin müdaxiləsini minimum endirmək üçün həyata keçiriləcək spesifik nəzarət tədbirlərinə daxil olacaq; Tədqiqat proqramı ilə bağlı bildirişlər müvafiq dəniz və liman qurumlarına təqdim olunacaq və tələb olunduğu halda tədqiqatdan öncə birbaşa dəniz istifadəçilərinə məlumat veriləcək. 	Pre-S
Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 9, Bənd 9.3.2 Seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilərin və avadanlıqların fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar dənizdə təsirlər	3Ö seysmik tədqiqatdan öncə suya dalma sahələrinin yaxınlığında işləyən dalğıcı şirkətləri ilə dərhal əlaqə saxlanacaq. Dalğıcı şirkətlərdən xahiş olunacaq ki, 3Ö seysmik tədqiqat işləri suya dalma yerlərinin yaxınlığında yerinə yetirilən zaman tədqiqat sahəsinin kənarındakı sahələrdə dalğıcı işlərini məhdudlaşdırsınlar.	Pre – S / DS
Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 9, Bənd 9.3.2 Seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilərin və avadanlıqların fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar dənizdə təsirlər	3Ö seysmik tədqiqat işləri suya dalma sahələrinin yaxınlığında həyata keçirilərkən gəmi heyətinin üzvləri dalğıcı gəmilərini və dalğıcıları müşahidə edəcəklər. Dalğıcı gəmisi müəyyənləşdirildiyi halda izləyici gəmi dərhal dalğıcı gəmisinin operatoru ilə əlaqə saxlayacaq.	DS
Fəsil 9, Bənd 9.3.2 Seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilərin və avadanlıqların fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar dənizdə təsirlər	Konsultasiya işlərinə dalğıcı şirkətlərinin müəyyənləşdirilməsi və onlara tədqiqat işləri barədə məlumat verilməsi və 3Ö seysmik tədqiqat işləri suya dalma yerlərinin yaxınlığında yerinə yetirilən zaman tədqiqat sahəsinin kənarındakı sahələrdə dalğıcı işlərinin məhdudlaşdırılmasının xahiş edilməsi daxil olacaq. Dalğıcı gəmilərinə tədqiqat işləri haqqında məlumat verilməsini təmin etmək üçün suya dalma yerlərinin yaxınlığında tədqiqat ərzində izləyici gəmilər istifadə olunacaq.	Pre – S / DS
Fəsil 9, Bənd 9.3.2 Seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilərin və avadanlıqların fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar dənizdə təsirlər	Kiçik miqyaslı sahilyanı balıqçılara əvvəlcədən 3Ö seysmik tədqiqat işləri haqqında məlumat veriləcək ki, onlar seysmik gəmilərin mövqeyini əks etdirməkdən ötrü özlərinin normal işlərinə dəyişiklikləri planlaşdırmağa bilsinlər.	
	Seysmik gəmilərin, köməkçi gəmilərin və avadanlıqların fiziki mövcudluğunun nəticəsində sahilyanı ərazilərdə kiçik miqyaslı balıqçılıq ilə əlaqədar aşağıdakı monitorinq aparılacaq və hesabat veriləcəkdir: <ul style="list-style-type: none"> Seysmik gəminin briqadasının kiçik miqyaslı balıqçılıq ilə əlaqəli olmadığını təsdiq edə bilmədiyi, 3Ö Seysmik Tədqiqatın nəticəsində sökülmə və ya ya zədələnmiş hər hansı mövcud hərəkətsiz avadanlıqların monitorinqi aparılacaqdır (yəni, həmin avadanlıqlar qeyd alınacaq və jurnala qeyd ediləcəkdir). Jurnala avadanlığın təsviri, onun söküldüyü və ya zədələndiyi tarix və rast gəldiyi sahə daxil ediləcəkdir. Dənizdə enerji mənbəyinin istismarı ilə əlaqədar dənizdə təsirlər 	DS

	Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər (havada səs) Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 9, Bənd 9.3.1 Seysmik və köməkçi nəqliyyat vasitələrinin, avadanlıqların və ekipajın fiziki mövcudluğu ilə əlaqədar quruda təsirlər	İctimaiyyəti və maraqlı tərəfləri narahət edən məsələlərin effektiv şəkildə və vaxtında həll olunmasına imkan yaratmaq üçün şikayət proseduru müəyyənləşdiriləcək və həyata keçiriləcək.	Pre – S / DS / PS
	Fəsil 4, Bənd 4.6.6 Nəqliyyatın koordinasiya olunması	Quruda və dənizdə nəqliyyat vasitələrini və gəmiləri nəzarətdə saxlamaq və koordinasiya etmək üçün xüsusi nəqliyyat koordinatorları olacaq. Onların vəzifələrinə bütün nəqliyyat vasitələri və gəmilərin mexaniki münasibliyinin, sürücünün keyfiyyətinin və nəqliyyatın hərəkətinin gündəlik əsasda koordinasiyasının təmin edilməsi daxil olacaq. Nəqliyyat koordinatorları baza düşərgəsinin radio operatorları ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində işləyəcəklər. Nəqliyyat vasitələrinin bütün hərəkətlərini effektiv şəkildə izləmək və planlaşdırmaq üçün səfərlərin idarə olunması sistemləri tətbiq olunacaq və bu məqsəddə kömək etməkdən ötrü nəqliyyat vasitəsini izləmə sistemindən istifadə olunacaq.	DS
Yol hərəkəti və nəqliyyatın idarə olunması	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcmnin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 10, Bənd 10.4.2.1 Yol-nəqliyyat qəzaları	Nəqliyyat vasitələrinin müxtəlif yol səthləri üçün müəyyənləşdirilmiş sürət hədlərinə tədqiqat ərzində bütün vaxtlarda riayət olunacaq.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcmnin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 8, Bənd 8.7 Quru mühitinə (ekologiya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	Tədqiqat mövcud yol şəbəkəsindən istifadə olunmaqla həyata keçiriləcək, amma qəbuledici və mənbə sahələrinə daxil olmaq üçün yolsuzluq şəraitində də səfər etmək lazım olacaq. Yolsuzluq şəraitində nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti mümkün qədər azaldılacaq.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcmnin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitinə (havada səs) quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər Fəsil 8, Bənd 8.7 Quru mühitinə (ekologiya) dəniz tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	Nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti mümkün qədər azaldılacaq.	DS
	Fəsil 4, Bənd 4.8.1.2 Quruda	<ul style="list-style-type: none"> Nəqliyyatın mexaniki və texniki təhlükəsizlik baxımından istismara yararlılığını təmin etmək üçün nəqliyyat avadanlıqları ciddi yoxlamaların subyekt olacaq. Bütün nəqliyyat vasitələri müvafiq təhlükəsizlik avadanlıqları ilə təmin olunacaq. Yol nəqliyyatı ilə bağlı risklər sürücü və nəqliyyat vasitəsinin təhlükəsizliyini yaxşılaşdırmaq üçün tədbirlər, bütün vaxtlarda sürət hədlərinə riayət olunması açıqlana Səfərlərin idarə olunması planının həyata keçirilməsi yolu ilə idarə olunacaq 	DS

	Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	Seysmik nəqliyyat vasitələri (Vibroseis maşınları və OnSeis qurğuları) tədqiqat yerlərinə getmək üçün mövcud yol şəbəkəsindən istifadə edəcək. Bundan başqa, tədqiqatın özümövcud yollar boyunca və mövcud yolların yaxınlığında aparılacaq.	DS
	Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi	<ul style="list-style-type: none"> • Hər hansı zəruri yol bağlanmaları müvəqqəti olacaq və bir sıra günlər ilə məhdudlaşacaq. • Bakı-Salyan şosesinin planlaşdırılmış bağlanması olmayacaq. • Yolun bağlanması müvafiq qurumlarla sıx əlaqə saxlanmaqla təşkil olunacaq. • Bütün nəqliyyat vasitələrinin hərəkətini nəzarətdə saxlamaq və müşahidə etmək üçün xüsusi nəqliyyat koordinatorlarından istifadə ediləcək və onların vəzifələrinə istifadə olunan bütün nəqliyyat vasitələrinin yaxşı vəziyyətdə saxlanmasını, sahə üçün müvafiq olmasını və sürücülərin adekvat təlim keçmiş olmasını təmin etmək daxil olacaqdır. • Nəqliyyat vasitələrinin bütün hərəkətlərinin əvvəlcədən effektiv şəkildə planlaşdırılmasını təmin etmək üçün Səfərlərin idarə olunması planı həyata keçiriləcək. • Nəqliyyat vasitələrinin gecə vaxtı və ya günün qaranlıq saatları ərzində sürülməsinə icazə verilməyəcək. • Özəl torpaq sahəsi və yollara daxil olmamışdan öncə torpaq mülkiyyətçilərindən icazə alınacaq. 	DS
	Fəsil 9, Bənd 9.2 Əhatə dairəsinin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 4, Bənd 4.8.1.1 Dənizdə	<ul style="list-style-type: none"> • Hər hansı zəruri yol bağlanmaları müvəqqəti olacaq və bir sıra günlər ilə məhdudlaşacaq. • Bakı-Salyan şosesinin planlaşdırılmış bağlanması olmayacaq. • Yolun bağlanması müvafiq qurumlarla sıx əlaqə saxlanmaqla təşkil olunacaq. • Bütün nəqliyyat vasitələrinin hərəkətini nəzarətdə saxlamaq və müşahidə etmək üçün xüsusi nəqliyyat koordinatorlarından istifadə ediləcək və onların vəzifələrinə istifadə olunan bütün nəqliyyat vasitələrinin yaxşı vəziyyətdə saxlanmasını, sahə üçün müvafiq olmasını və sürücülərin adekvat təlim keçmiş olmasını təmin etmək daxil olacaqdır. • Nəqliyyat vasitələrinin bütün hərəkətlərinin əvvəlcədən effektiv şəkildə planlaşdırılmasını təmin etmək üçün Səfərlərin idarə olunması planı həyata keçiriləcək. • Nəqliyyat vasitələrinin gecə vaxtı və ya günün qaranlıq saatları ərzində sürülməsinə icazə verilməyəcək. • Özəl torpaq sahəsi və yollara daxil olmamışdan öncə torpaq mülkiyyətçilərindən icazə alınacaq. • Gəmilərin bütün hərəkətləri seysmik tədqiqat podratçısının Logistika Dispetçer Otağının (LDO) nəzarəti altında olacaq və gəmilər dənizdə olarkən LDO onları istiqamətləndirmək üçün tam səlahiyyətə malik olacaq. Tədqiqat başlanmamışdan öncə bütün tədqiqat və köməkçi gəmilər arasında aydın kommunikasiya xətləri və operativ prosedurlar müəyyənləşdiriləcək. 	Pre-S / DS
	Fəsil 10, Bənd 10.4.2.1 Yol-nəqliyyat qəzaları	BP şirkəti və seysmik tədqiqat podratçısı nəqliyyat vasitələrinin səfərlərinin nəzarətdə saxlanması və koordinasiya edilməsi üçün xüsusi nəqliyyat koordinatorları təmin edəcəklər. Onların vəzifələrinə bütün nəqliyyat vasitələrinin mexaniki münasibliyini, sürücülərin səriştəli olmasını və Layihə nəqliyyat tələblərinin gündəlik əsasda koordinasiya olunmasını təmin etmək daxil olacaqdır.	DS

	<p>Fəsil 10, Bənd 10.4.2.1 Yol-nəqliyyat qəzaları</p>	<p>Yol-nəqliyyat qəzaları riskini azaltmaq üçün əlavə tədbirlərə aşağıdakılar daxil olacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sürücü və nəqliyyat vasitəsinin təhlükəsizliyini yaxşılaşdırmaq üçün tədbirlər, bütün vaxtlarda sürət hədlərinin tətbiq olunması və s. açıqlanan Səfərlərin idarə olunması planının işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi; • Nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin mümkün qədər azaldılması; • Tədqiqatın mümkün qədər mövcud yollardan istifadə olunmaqla həyata keçirilməsi, möhkəm örtüklü yolların istifadə olunmasına üstünlük verilməsi və yolsuzluq şəraitində nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin mümkün qədər azaldılması; • Yolda, nişanlarda və texniki təhlükəsizlik risklərini azaltmaq üçün verilən siqnallarda dəyişikliklər ilə nəticələne bilən nəzərdə tutulmuş nəqliyyat marşrutlarının təhlükəsizlik və operativlik perspektivləri baxımından yoxlanılması; • Nəqliyyat vasitələri və maşın-mexanizmləri idarə edən bütün işçilərə nəqliyyat vasitəsinin təhlükəsiz idarə olunmasına dair təlimin keçilməsi; • Yorğunluq və üzgünlüyün qarşısını almaq məqsədilə səfər müddəti üçün limitlərin müəyyənləşdirilməsi və növbətçi sürücülərin təşkil olunması; • Nəqliyyat vasitələrinin müntəzəm texniki baxışlardan keçirilməsi; və • Bütün yol-nəqliyyat qəzaları haqqında məlumat verəcək və BP şirkəti tərəfindən korporativ hadisə idarəetmə prosedurlarına uyğun olaraq təhqiq ediləcək. 	<p>DS</p>
	<p>Fəsil 10, Bənd 10.4.1.4 Dağılmanın qarşısının alınması və cavab tədbirlərinin planlaşdırılması</p>	<p>Dənizdə 3Ö seysmik tədqiqat ərzində dağılmalar üçün potensialı minimuma endirmək üçün yerində olan spesifik texniki və operativ nəzarət tədbirlərinə aşağıdakılar daxil olacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gəmilərin BP şirkətinin müvafiq standartlarına cavab verməsini (məs: gəminin vəziyyəti, heyətin səriştəsi və gəminin dənizin çirklənməsi ilə mübarizə üçün fəvqəladə tədbirlər planının (SMPEP) yoxlanmasını təmin etmək üçün seysmik tədqiqat gəmisi və köməkçi gəmilərin auditləri aparılacaq; • Tədqiqat işləri gəmilər üçün pis hava şəraitində iş məhdudiyətlərinə uyğun olaraq və BP şirkətinin mövcud dəniz əməliyyatları və geofiziki tədqiqat prosedurlarına uyğun sürətdə aparılacaq; • Avadanlıqlara müntəzəm texniki xidmət göstərilməsi və və yüksək riskli dağılma nöqtələrinin (xüsusən də bunkerləmə şlanqları, bəndlər, çənlərin klapanları və s.) yoxlanılması həyata keçiriləcək; • Kimyəvi maddələrin istifadəsini azaltmaq üçün kimyəvi maddənin seçilməsi prosedurları həyata keçiriləcək; • Riayət olunmalı ciddi yanacaq doldurma prosedurları tətbiq olunacaq və seysmik gəmi və köməkçi gəmilər üçün bunkerləmə əməliyyatlarına bütün vaxtlarda nəzarət olunacaq; • Yanacaq vurma şlanqlarının üstünə əks klapanlar quraşdırılacaq; • Şlanqlar və çənlər kimi avadanlıqları təmir etməklə və ya dəyişdirməklə sızmaların qarşısını almaq üçün müntəzəm profilaktik texniki xidmət göstəriləcək; • İşçi heyətin rol və vəzifələrinə uyğun olaraq onlara təhlükəli materialların idarə olunması, yanacaq doldurulması və tullantıların idarə olunmasına dair təlimin keçilməsi təmin olunacaq; • Sızma və dağılma riskini azaltmaq üçün təhlükəli maddələrin müvafiq qaydada daşınması və saxlanması prosedurları və bütün təhlükəli maddələrin təyin olunmuş sahələrdə və məqsədə yararlı konteynerlərdə (məs: ağız kip bağlanan/hermetik çəlləklər) saxlanması təmin olunacaq; • Dağılmaya qarşı effektiv cavab tədbirləri görülməsinə imkan yaratmaq üçün göyertədə saxlanan bütün kimyəvi maddələr üçün Materialın Təhlükəsizlik Pasportları (MTP) mövcud olacaq; • Əsas səbəbləri aşkar etmək üçün bütün kiçik dağılmalar haqqında məlumat verəcək və iş riski qiymətləndiriləcək; və • Riskin qiymətləndirilməsinə əsasən spesifik yerlərdə dağılmaya qarşı müvafiq cavab tədbirləri və lokallaşdırma avadanlıqları təmin olunacaq. Bu, dağılma baş verdiyi təqdirdə tez cavab tədbirləri görülməsinə imkan yaradacaq. 	<p>DS</p>

Dağılmanın qarşısının alınması, cavab tədbiri, bildiriş və işin başa çatdırılmasının/tədbirlərin idarə olunması	Fəsil 4, Bənd 4.6.5 Yanacaq doldurulması Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	<ul style="list-style-type: none"> Hövsan limanının yanacaq doldurma sahəsi keçirici olmayan səthin üstündə yerləşəcək və yanacaq çəninin içindəki həcm qarşısını ala bilən lokallaşdırma divarını ehtiva edəcək. Yanacaq doldurma sahəsi yağış suyu xətlərindən, kanallardan və su axarlarından uzaqda yerləşəcək və hava şəraitlərindən qorunacaq. 	DS
	Fəsil 4, Bənd 4.6.5 Yanacaq doldurulması	Çirkənmənin qarşısını almaq üçün təhlükəli yanacaqlar, yağlar və kimyəvi maddələr təcrid olunmuş sahədə aydın markerlənmiş konteynerlərdə təhlükəsiz vəziyyətdə saxlanacaq.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi Fəsil 8, Bənd 8.5 Quru mühitə (havada səs) quruda tədqiqat işləri ilə bağlı təsirlər	Səmərəli və etibarlı əməliyyatları təmin etmək üçün bütün tədqiqat nəqliyyat vasitələri və avadanlıqları müasir olacaq və onlara istehsalçının təlimatına, qüvvədə olan sənaye məcəlləsinə və ya texniki standartlara uyğun surətdə yaxşı texniki xidmət göstəriləcək.	DS
	Fəsil 4, Bənd 4.8.1.2 Quruda	Təhlükəli materiallar ətrafına hasar çəkilmiş və səlahiyyətli personalın giriş-çıxışı ilə məhdudlaşdırılmış təhlükəsiz yerlərdə aydın markerlənmiş konteynerlərdə saxlanacaq.	DS
	Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcminin müəyyənləşdirilməsi	Ciddi yanacaq doldurma prosedurlarına riayət olunacaq.	DS
	Fəsil 10, Bənd 10.4.1.4 Dağılmanın qarşısının alınması və cavab tədbirlərinin planlaşdırılması	Seysmik tədqiqat podratçısı və BP şirkəti hər bir gəmi üçün SMPEP-in (dənizin zərərli maye maddələrlə çirklənməsi ilə mübarizə üçün gəminin fəvqəladə tədbirlər planı) tədqiqat üçün mobilizasiya işlərindən öncə AGT Regionunun müvafiq NDQCTP-na və dağılmaya qarşı cavab tədbirləri prosedurlarına uyğunlaşdırılmasının təmin olunmasına görə məsuliyyət daşıyacaqlar.	Pre-S
	Fəsil 10, Bənd 10.4.1.4 Dağılmanın qarşısının alınması və cavab tədbirlərinin planlaşdırılması	AGT Regionunun dağılma haqqında məlumatın verilməsi prosedurlarına uyğun olaraq bütün təsadüfi və icazəsiz atılmalar (mayələr, qazlar və ya bərk tullantılar) haqqında dərhal məlumat verəcək və onlar təhqiq olunacaq. ETSN ilə razılaşdırılmış mövcud kənar qurumlara bildiriş tələbləri AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ərzində qəbul olunacaq və aşağıdakıları ehtiva edəcək: <ul style="list-style-type: none"> Ətraf mühitə həcmcə 50 litrdən çox maye dağılmaları üçün bildiriş hadisəbaş verdikdən sonra ETSN-ə 24 saat ərzində şifahi və 72 saat ərzində yazılı formada təqdim olunacaq; və Əgər ətraf mühitə dağılma 50 litrdən az olarsa, onda dağılma haqqında məlumat BP AGT Regionunun planlaşdırılmamış dağılmalar haqqında hesabatına daxil olunacaq və aylıq əsasda ETSN-ə göndəriləcək. 	DS

	Fəsil 10, Bənd 10.4.2.2 Sızmalar və dağılmalar	<p>Quruda AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ərzində Tdağılmalar üçün potensialı azaltmaqdan ötrü yerində olan spesifik texniki və operativ nəzarət tədbirlərinə aşağıdakılar daxil olacaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AYDH 3Ö seysmik tədqiqatının dağılmanın qarşısının alınması, cavab tədbirləri, bildiriş və bağlanma tədbirlərinin idarə olunması planı işlənib hazırlanacaq və həyata keçiriləcək • Daha kiçik yüngül nəqliyyat vasitələri yalnız ictimai yanacaqdoldurma məntəqələrində yanacaq dolduracaq; • Mənbə nəqliyyat vasitələri və OnSeis qurğuları ya Hövsan limanında, ya da 3 köməkçi bazadan birində xüsusi yanacaq doldurma sahəsində yanacaq maşınları tərəfindən yanacaqda doldurulacaq. Yanacaq doldurma sahələri keçirici olmayan səthin üstündə yerləşdiriləcək və buraya yanacaq çəninin içərisindəki yanacaq həcmnin qarşısını ala bilən bənd divar daxil olacaq. Yanacaq doldurma sahəsi yağış suyu kollektorları, kanallar və su axarlarından uzaqda yerləşəcək və hava şəraitlərindən qorunacaq; • Çirklənmənin qarşısını almaq üçün təhlükəli yanacaqlar, yağlar və kimyəvi maddələr təcrid olunmuş sahədə aydın markerlənmiş konteynerlərdə təhlükəsiz vəziyyətdə saxlanacaq; • Tədqiqat avadanlıqları və nəqliyyat vasitələrinə müntəzəm texniki xidmət göstəriləcək; • Yanacaq doldurulan zaman damçı qabları istifadə olunacaq; • Yanacaq doldurma nasoslarında müvafiq yanacaq ştuserləri istifadə olunacaq və çənlərin üstündə bağlayıcı klapnlar quraşdırılacaq; • Dağılmış materialın yığılması üçün avadanlıqlar dəsti və işçi heyətə həmin avadanlıqların istifadə olunması və dağılmış materialın yığılmasına dair təlim keçilməsi təmin olunacaq; və • Dağılma nəticəsində çirklənmiş hər hansı torpaq toplanaraq sahədən kənarlaşdırılacaq və dağılmaların təsirinə məruz qalmış sahələr bərpa olunacaq. 	DS
	Fəsil 4, Bənd 4.7.3 Təhlükəli və təhlükəsiz tullantılar	Quruda seysmik tədqiqat işləri ilə bağlı su atılmalarına Hövsan limanında və köməkçi bazalarda yaranan çirkab, məişət və drenaj suları daxil olacaq. Bu axıntı sular müvafiq mövcud sahə icazələrinə uyğun olaraq mövcud bələdiyyə drenaj sistemlərinə atılacaq.	DS
Tullantıların idarə olunması	Fəsil 4, Bənd 4.7.3 Təhlükəli və təhlükəsiz tullantılar Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcmnin müəyyənləşdirilməsi	Dənizdə bütün tullantı növləri (məişət tullantıları daxil olmaqla) müvafiq qaydada çeşidlənəcək, gəmilərin göyərtəsində məqsəd üçün yararlı konteynerlərdə/çənlərdə saxlanacaq və əsas bazada və köməkçi bazalarda təmin olunan tullantı obyektlərinə daşınacaq.	DS
	Fəsil 4, Bənd 4.7.3 Təhlükəli və təhlükəsiz tullantılar	Bütün təhlükəli materiallar üçün ciddi idarəetmə prosedurları yerində olacaq və tədqiqat heyətlərinə tullantı və kimyəvi maddələrin idarə olunmasına dair təlim keçiləcək	Pre-S / DS
	Fəsil 4, Bənd 4.7.3 Təhlükəli və təhlükəsiz tullantılar	Həm təhlükəli, həm də təhlükəsiz tullantılar çeşidlənəcək və əsas baza və köməkçi bazalarda ayrılmış məqsəd üçün yararlı sahələrdə saxlanacaq. Sonra onlar ciddi qayğı protokollarına uyğun olaraq təkrar emal/istifadə olunmaq, təmizlənmək və/və ya utilizasiya üçün BP şirkətinin təsdiq etdiyi tullantı idarəetmə obyektlərinə göndəriləcək.	DS

	<p>Fəsil 11, Bənd 11.5.2 Tullantıların çeşidlənməsi və daşınması</p>	<p>Dənizdə yaranan təhlükəsiz tullantılar gəmilərin göyərtəsində çeşidlənəcək, sıxlaşdırılacaq və saxlanacaq və sonar əsas bazaya və köməkçi bazalara daşınacaq. Quruda yaranan təhlükəsiz tullantılar utilizə və ya emal olunmaq üçün BP şirkətinin təsdiq etdiyi tullantı idarəetmə obyektlərinə daşınana qədər əsas baza və köməkçi bazalarda çeşidlənəcək, sıxlaşdırılacaq və saxlanacaq (dənizdə yaranan tullantılar ilə birlikdə).</p> <p>Bir araya sığmayan tullantı növləri arasında təmasın qarşısını almaq üçün təhlükəli tullantı növləri dənizdə və quruda çeşidlənəcək və ayrıca saxlanacaq. Dənizdə yaranan təhlükəli tullantılar gəmilərin göyərtəsində saxlanacaq və quruya əsas baza və köməkçi bazalara daşınacaq (müvəqqəti saxlanma) və sonra təmizlənmək və utilizə olunmaq üçün lisenziyalaşdırılmış tullantı obyektlərinə göndəriləcək. Quruda yaranan təhlükəli tullantılar təmizlənmək və utilizə olunmaq üçün lisenziyalaşdırılmış tullantı idarəetmə obyektlərinə daşınana qədər əsas baza və köməkçi bazalarda saxlanacaq.</p> <p>Təkrar istifadəyə/emala və bir araya sığmayan materiallar arasında təmasa yol verməmək üçün tullantı növləri mənbədə çeşidlənəcək. Çeşidləmə tələbləri təmin olunan konteynerlər üçün müvafiq tullantı növləri aydın göstərilən nişanlar vurulan konteynerlərdən istifadə edilməklə aydın göstəriləcək.</p> <p>Göndərilən bütün tullantı partiyaları Tullantı Daşıma Sənədlərinin (TDS) tullantının növü, miqdarı, tullantını yaradanın adı, tullantı göndərilən şəxsin adı, tullantını göndərən şəxsin adı, (tullantını yaradan şəxsdən fərqli olduğu halda) təsdiq olunan dəqiq surəti və tullantı təhlükəli tullantı olduğu halda Materialın təhlükəsizlik pasportu (MTP) və zərurət yarandıqda tullantı pasportları ilə müşayiət olunacaq. Bütün tullantı partiyalarının son vizual yoxlanması tullantının daşınması sənədi imzalanmamışdan və tullantı partiyası yola salınmamışdan öncə aparılacaq. Tullantının daşınması sənədlərinin rəngli surətləri digər müvafiq məlumatlar məs: MTP, tullantı pasportları ilə birlikdə tullantını yaradan tərəfindən saxlanacaq. Tullantıların daşınmasına cəlb olunan bütün tərəflər TDS-nin bir dəqiq surətini özlərində saxlayacaqlar.</p> <p>Təhlükəli tullantıların BP şirkətinin Azərbaycanda idarə etdiyi obyektlərdən Tullantı Utilizasiya Podratçısının Azərbaycanda BP şirkəti tərəfindən istismar edilməyən obyektlərinə daşınması üçün Təhlükəli tullantı pasportları tələb olunur.</p> <p>Tullantının xarakterindən və təsdiqlənmiş təkrar emal/təkrar istifadə metodundan asılı olaraq tullantılar Mərkəzi Tullantı Toplama Sahəsi (MTTS), tullantıların daşınması məntəqəsi və ya oxşar obyekt vasitəsilə istiqamətləndirilə və ya alternativ olaraq birbaşa özlərinin təsdiq olunmuş son təyinat məntəqəsinə göndərilə bilər.</p>	<p>DS</p>
	<p>Fəsil 4, Bənd 4.7.3 Təhlükəli və təhlükəsiz tullantılar / Fəsil 8, Bənd 8.2 İş həcmi müəyyənləşdirilməsi Fəsil 11, Bənd 11.5 Tullantıların idarə olunması</p>	<p>Tullantıların idarə olunması milli normative tələblərə, yaxşı beynəlxalq sənaye qaydalarına, BP AGT Regionunun tullantılar haqqında təlimatına və 3Ö seysmik tədqiqatın tullantıların idarə olunması planına uyğun olaraq həyata keçiriləcək.</p>	<p>DS</p>
	<p>Fəsil 11, Bənd 11.5.1 Tullantıların idarə olunması prosesləri və prosedurları</p>	<p>AYDH 3Ö seysmik tədqiqat müddətini əhatə edən Tullantıların idarə olunması planı işlənilib hazırlanacaq və həyata keçiriləcək və həmin planda gözlənilən tullantı növləri, tullantıların ehtimal olunan miqdarı və hər hansı spesifik idarəetmə tələblərindən bəhs olunacaq.</p>	<p>Pre-S / DS</p>
	<p>Fəsil 11, Bənd 11.5.1 Tullantıların idarə olunması prosesləri və prosedurları</p>	<p>AYDH 3Ö seysmik tədqiqat ərzində tullantı idarəetmə sistemlərinin işinə obyektiv nəzarət etmək və bütün təshihəçici tədbirlərin və vəziyyəti yaxşılaşdırmaq məqsədi daşıyan tədbirlərin müəyyənləşdirilməsini və həyata keçirilməsini təmin etmək üçün daxili auditlərin qrafiki işlənilib hazırlanacaq və həyata keçiriləcək.</p>	<p>DS</p>

Fəsil 11, Bənd 11.5.1 Tullantıların idarə olunması prosesləri və prosedurları	AYDH 3Ö seysmik tədqiqat podratçısına tullantıların idarə olunmasına dair təlim keçiləcək və həmin təlimdə aşağıdakı məsələlər əhatə olunacaq: <ul style="list-style-type: none"> • Tullantı növlərinin və potensial əlaqədar təhlükələrin müəyyənləşdirilməsi; • Tullantıların çeşidlənməsi; və • Tullantıların daşınması sənədləri (tullantının hərəkətinə daxil edildiyi halda). 	Pre-S
Fəsil 11, Bənd 11.5.1 Tullantıların idarə olunması prosesləri və prosedurları	<ul style="list-style-type: none"> • İstifadə olunmamışdan öncə bütün təzə tullantı utilizə marşrutları adı qaydada qiymətləndirilməli və tətbiq edilən yerli qanunlar və qaydalara uyğun olmalıdır. Tullantılar yalnız AGT Regionu tərəfindən istifadə üçün təsdiq olunmuş tullantı utilizasiya obyektlərinə istiqamətləndiriləcəkdir. 	DS
Fəsil 10, Bənd 10.4.1.2 Kimyəvi maddələrin/tullantıların dağılması	Seysmik tədqiqat işləri ərzində yaranan tullantı növləri göyertədə xüsusi konteynerlərdə saxlanacaq.	DS
Fəsil 8, Bənd 8.2	Quruda təhlükəli və təhlükəsiz tullantılar çeşidlənəcək və məqsəd üçün yararlı əsas baza və köməkçi bazalarda təyin olunmuş sahələrdə saxlanacaq. Sonra tullantılar ciddi diqqət öhdəliyi protokollarına uyğun surətdə təkrar emal/təkrar istifadə olunmaq, təmizlənmək və/və ya utilizə olunmaq üçün BP şirkətinin təsdiq etdiyi tullantı idarəetmə obyektlərinə göndəriləcək.	DS